

АКАДЕМИЈА СТРУКОВНИХ СТУДИЈА ШАБАЦ
Ул. Добропољска 5, Шабац, тел.015/342-172, 015/342-173
Одсек за пољопривредно-пословне студије и туризам
Ул. Војводе Путника 56, Шабац, тел. 015/344-998, 015/344-580
www.akademijasabac.edu.rs; www.vpssa.edu.rs

Књига предмета - Агробизнис и одрживи развој

ШАБАЦ, 2025.

Табела 5.2а. Књига предмета – Агробизнис и одрживи развој

Редни број	Шифра	Назив	Ужа научна, уметничка односно стручна област	Сем.	П	В	ДОН	Остали час.	ЕСПБ
1.	20.POP001	<u>Основе економије</u>	Економске науке	I	2	2	/	/	6
2.	20.POP011	<u>Основе маркетинга</u>	Економске науке	I	2	2	/	/	6
3.	20.POP003	<u>Информатика са статистиком</u>	Рачунарство и информатика	I	2	2	/	/	6
4.	20.POP046	<u>Биологија</u>	Биологија	I	2	2	/	/	6
5.	20.POP004	<u>Енглески језик</u>	Страни језици	I	2	2	/	/	6
6.	20.POP039	<u>Страни језик 2</u>	Страни језици	I	2	2	/	/	6
7.	20.POP149	<u>Основи рачуноводства</u>	Економске науке	II	3	3	/	/	9
8.	20.POP158	<u>Биолошке основе сточарства</u>	Сточарство	II	3	2	/	/	8
9.	80.POP290	<u>Примена информационих технологија у рачунарству</u>	Рачунарство и информатика	II	3	2	/	/	7
10.	20.POP083	<u>Педологија</u>	Ратарство и повртарство	II	3	2	/	/	6
11.	20.POP007	<u>Агробизнис</u>	Економске науке	III	3	2	/	/	6
12.	80.POP185	<u>Заштита биља</u>	Заштита биља	III	3	2	/	/	7
13.	20.POP156	<u>Међународни маркетинг</u>	Економске науке	III	2	2	/	/	6
14.	20.POP050	<u>Одржива пољопривреда</u>	Ратарство и повртарство	III	3	3	/	/	6
15.	20.POP010	<u>Воћарство</u>	Заштита биља	III	2	2	/	/	5
16.	20.POP088	<u>Ратарство</u>	Ратарство и повртарство	III	2	2	/	/	5
17.	80.POP315	<u>Исхрана биљака</u>	Ратарство и повртарство	III	2	2	/	/	5
18.	80.POP645	<u>Одрживи развој</u>	Економске науке, Заштита животне средине	IV	3	2	/	/	6
19.	20.POP126	<u>Предузетништво</u>	Менаџмент	IV	2	2	/	/	6
20.	20.POP073	<u>Пословно планирање</u>	Менаџмент	IV	2	2	/	/	6
21.	20.POP006	<u>Екологија</u>	Биологија	IV	2	2	/	/	6
22.	20.POP026	<u>Управљање људским ресурсима</u>	Менаџмент	IV	2	2	/	/	6
23.	80.POP864	<u>Основе заштите животне средине</u>	Заштита животне средине	IV	3	2	/	/	6
24.	20.POP021	<u>Пчеларство</u>	Сточарство	IV	2	2	/	/	6
25.	80.POP928	<u>Менаџмент променама</u>	Менаџмент	IV	2	2	/	/	6
26.	20.POP048	<u>Заштита биодиверзитета</u>	Заштита животне средине	IV	2	2	/	/	6
27.	20.POP057	<u>Еколошка биљна производња</u>	Ратарство и повртарство	V	3	2	/	/	6

28.	20.POP038	Управљање финансијама	Економске науке	V	2	2	/	/	6
29.	20.POP027	Управљање пројектом	Менаџмент	V	3	3	/	/	9
30.	20.POP171	Анимални производи	Сточарство	V	3	2	/	/	6
31.	20.POP051	Анимални и генетички ресурси	Сточарство	V	3	2	/	/	6
32.	80.POP316	Стручна пракса 1 (АОР)	Менаџмент	V	0	0	0	6	3
33.	20.POP013	Менаџмент у пољопривреди	Менаџмент	VI	3	2	/	/	6
34.	80.POP059	Обновљиви извори енергије	Заштита животне средине, Хемија и технологија	VI	3	2	/	/	6
35.	80.POP291	Производња хране и регулатива	Ратарство и повртарство, Ветеринарске науке	VI	3	2	/	/	6
36.	80.POP292	Паковање и транспорт хране	Ветеринарске науке, Хемија и технологија	VI	2	2	/	/	6
37.	80.УЗП001	Пољопривреда и животна средина	Заштита биља, Сточарство	VI	2	2	/	/	6
38.	80.POP289	Циркуларна економија	Економске науке	VI	2	2	/	/	6
39.	80.POP298	Стручна пракса 2 (АОР)	Менаџмент	VI	0	0	0	6	3
40.	80.POP294	Предмет завршног рада (АОР)	У зависности од изабраног предмета	VI	0	0	2	/	1
41.	20.POP295	Завршни рад (АОР)	У зависности од изабраног предмета	VI	0	0	0	2	2

Табела 5.2.1.

Студијски програм: МЕНАЏМЕНТ, АГРОНОМИЈА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ОСНОВЕ ЕКОНОМИЈЕ			
Наставник/наставници: др Грујић Дејан			
Статус предмета: Обавезан, изборни, обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање студената са основним економским категоријама и законитостима. - Стицање општег економског знања које ће уз касније стицање примењливог стручног знања омогућити доношење адекватних пословних одлука. - Оспособљеност за успешно праћење наставних јединица које се изучавају на другим економским и менаџерским предметима током студија. 			
Исход предмета			
Након успешно савладаног градива студент ће бити оспособљен да:			
<ul style="list-style-type: none"> - Протумачи токове економских интеракција који се одвијају на релацији предузећа, државе и спољног окружења. - Схвати и разуме како и на који начин делују законитости, промене и тражња. - Схвати како се може максимизирати добит у различитим пословним окружењима. - Доноси пословне одлуке у погледу производње у кратком и дугом временском периоду. - Закључи какав је утицај привредног раста на штедњу, инвестиције, и финансијски систем. - Открије могуће утицаје макроекономских агрегата на стање економије и пословну активност предузећа. - Спозна формирање одређеног нивоа понуде и тражње. 			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Увод у економију, анализа понуде и тражње, еластичност понуде и тражње, максимизирање добити, минимизирање трошкова, врсте трошкова, утицај фискалне политике на пословање предузећа, типови и структура тржишта, макроекономски агрегати, макроекономија отворене привреде (платни биланс, девизни курс, тржиште добара), агрегатна понуда и агрегатна тражња, потрошња, штедња и инвестиције у националној економији, незапосленост и инфлација, привредни раст и развој.			
Практична настава			
<ul style="list-style-type: none"> - Дебата на теме: примена сазнања везаних за десет економских принципа, слободно деловање тржишних сила и улога државе у њиховом ограничавању, итд. - Студија случаја и задаци из области: тржишне силе понуда и тражње, еластичност понуда и тражње, трошкови производње, итд. - Давање примера и дискусија на тему различитих врста трошкова. - Израда и презентација семинарских радова на одабране теме које су дефинисане у складу са садржајем предмета. 			
Литература			
Обавезна:			
1. Филиповић, С.:(2019.), Економија, Универзитет Сингидунум, Београд			
Допунска:			
1. Јеринић, Д., Штефанидес,В.:(2010.), Основе економије, ЦЕКОН, Београд (глава 1, 2, 4)			
Број часова активне наставе: 2+2		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе			
Настава се изводи кроз предавања и интерактивне аудиторне вежбе, презентацију семинарских радова и дискусију о њима, стручну посету успешним компанијама, сајмовима, итд.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени или усмени испит	40
колоквијум-и	40		
семинар-и	10		

Табела 5.2.2.

Студијски програм: МЕНАЏМЕНТ, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ОСНОВЕ МАРКЕТИНГА			
Наставник/наставници: мр Владимировић Ивана			
Статус предмета: Обавезан, обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета Општи циљеви предмета су: упознавање са основним појмовима, принципима и претпоставкама маркетинга, инструментима на којима почива, као и начинима примене тих инструмената, и уопште са начинима примене маркетинга у пословању, али и у разним областима људског живота и рада, а све са крајњим циљем задовољења потреба потрошача на профитабилан начин. Посебан циљ предмета је детаљна разрада и анализа сваког елемента маркетинг микса, као основе за управљање маркетингом.			
Исход предмета Након савладане материје студенти ће усвојити неопходне теоријске концепте маркетинга и бити оспособљени за њихову адекватну примену и стећи ће способности и вештине које су потребне у анализи тржишта, као и развоју, примени и контроли примене маркетинг стратегије у предузећима. Такође, студенти ће усвојити базичне вештине неопходне за израду маркетинг плана и маркетинг стратегије, као и за управљање маркетиншким ризицима.			
Садржај предмета Теоријска настава Дефинисање маркетинга, суштина и еволуција маркетинг концепта; Управљање маркетингом у предузећу (планирање маркетинг активности, дефинисање циљева, маркетинг стратегија, имплементација и контрола маркетинг активности); Маркетинг окружење (макро и микро окружење); Маркетинг информациони систем и маркетинг истраживања; Сегментација, избор циљног тржишта и позиционирање; Производ (концепт производа, квалитет, дизајн, марка, паковање, продајне услуге); Нови производ и производни програм; Цена (фактори формирања цена, методи формирања цена); Посебна подручја формирања цена (формирање цене за нове производе, формирање цене за производни програм, политика диференцирања цена); Дистрибуција (појам, улога и врсте канала продаје, избор канала продаје, физичка дистрибуција); Промоција (појам, циљеви, стратегија промоције); Привредна пропаганда као облик промоције; Унапређење продаје као облик промоције; Лична продаја као облик промоције; Односи с јавношћу као облик промоције; Директни маркетинг као облик промоције; Online маркетинг. Практична настава Практична настава се састоји од: рекапитулације пређеног градива, одбране индивидуалних и групних семинарских радова на задату тему, видео презентација примера из праксе, примене методологије израде маркетинг плана, дискусија, анализе случаја и провере знања у виду колоквијума.			
Литература Обавезна: 1. Глигоријевић, М., Вељковић, С., <i>Маркетинг</i> , ЦИД Економски факултет, Београд, 2022. (глава I-теме 1,2,3; глава III-теме 2,3; глава IV-теме 1,2,3,4,5,6,7; глава V-теме 1,2,3,5; глава VIII-теме 2,5,6; глава IX-теме 1,2; глава X-теме 1,3,5; глава XI-теме 1,2,4,5,6; глава XII-теме 1,2,3,7; глава XIII-теме 3,4,5,6,7,8; глава XIV-теме 1,3) Допунска: 1. Kotler, P., Keller L. K., <i>Маркетинг менаџмент</i> , ДАТА СТАТУС, Економски факултет Београд, 2017. (поглавља 21 и 22)			
Број часова активне наставе: 2+2		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Предавања, аудиторне вежбе које су компатибилне са предавањима, симулација маркетинг вештина са посебним освртом на основе израде маркетинг плана, одбране семинарских радова, групно решавање проблема из области маркетинга на конкретном примеру, анализа случаја, дискусија и остали облици интерактивне наставе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени или усмени испит	40
колоквијум-и	40		
семинар-и	10		

Табела 5.2.3.

Студијски програм: МЕНАЏМЕНТ, АГРОНОМИЈА, ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ФИТОМЕДИЦИНА; АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ИНФОРМАТИКА СА СТАТИСТИКОМ			
Наставник/наставници: др Данијел Чабаркапа			
Статус предмета: Обавезан, обавезан, обавезан, обавезан, обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета СТИЦАЊЕ основних и напредних знања о рачунарима, рачунарском хардверу, софтверу и рачунарским мрежама неопходних за успешно изучавање других инжењерских предмета.			
Исход предмета Знања: Студент су стекли основна знања: у области основних статистичких метода, у припреми података за рачунар, изради алгоритма и структури алгоритма, представљању података у рачунару и коришћењу основних рачунарских програма. Вештине: Студент је оспособљен за: писање текста, израду и коришћење табела, коришћење основних статистичких метода, коришћење интернета, презентацију знања, ефикасно учење, тимски рад, евалуацију наставног процеса и евалуацију исхода учења.			
Садржај предмета Теоријска настава Бројни системи и кодови. Информације и подаци. Хардвер. Софтвер. Организација података. Увод у базе података. Рачунарске мреже. Интернет. Заштита података. Комуникационе технологије..Етапе статистичког рада. Дескриптивна статистика. Мере централне тенденције. Мере дисперзије. Практична настава Организована је у рачунарској сали и заснована је на активном раду студената на упознавању са: основама комуницирања са рачунаром; Windows радним окружењем; обради текста - Word; раду са радним табелама – Excel и изради PowerPoint презентације.			
Литература Основна 1. Перић Д.(2009) Основи информационе технологије. Дигитал Дизајн, Смедеревска Паланка 2. Excel 2016 корак по корак, СЕТ 2016. 3. Б. Мутавџић, Е. Николић Ђорић (2018.)Статистика. Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, поглавља 1 и 2, књига доступна на адреси: http://polj.uns.ac.rs/sites/default/files/udzbenici/Ud%C5%BEbenik_Beba%20Mutavd%C5%BEi%C4%87%20i%20Emilija%20Nikoli%C4%87%20%C4%90ori%C4%87.pdf Додатна 4. Вукић Р., Перић Д., Влајић-Наумовска И.(2016.) Апликативни софтвер. Висока школа електротехнике и рачунарства струковних студија 5. J. Corrol: Excel 2021/Microsoft 365 Programming by example, Mercury Learning and Information 2023. https://books-here.com/excel-books-2023-for-you-2023-pdf-free-download/			
Број часова активне наставе: 2+2		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Теоријска настава, практичне вежбе и интерактивни часови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени или усмени испит	30
практична настава	30		
тестови 1	15		
тестови 2	15		

Табела 5.2.4.

Студијски програм: АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: БИОЛОГИЈА			
Наставник: др Милан Глишић, др Биљана Делић Вујановић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета: Циљ предмета је да студентима омогући основно разумевање биолошких процеса и принципа који управљају животним системима. Кроз изучавање различитих области биологије, као што су цитологија, хистологија, анатомија, морфологија, систематика, физиологија, генетика, биологија развића и еволуциона биологија, студенти ће развити способност за примену биолошких знања у стручним контекстима, као и за разумевање везе између биолошких и других научних дисциплина.			
Исход предмета: Након завршеног курса, студенти ће бити у стању да објасне основне биолошке концепте и процесе, препознају значај биологије за различите области примењених наука, као и да примене стечена знања у стручном раду. Такође, студенти ће развијати критичко мишљење и способности за анализу биолошких проблема, уз разумевање њихове улоге у друштвеним и еколошким контекстима.			
Садржај предмета: Теоријска настава Дефиниција, предмет проучавања и историјски развој биологије; Цитологија: прокариотска и еукариотска ћелија; Хемијски састав и грађа ћелије; Метаболизам ћелије; Ћелијске деобе; Биљна ткива; Биљни органи; Животињска ткива; Системи органа животиња; Основи опште физиологије; Размножавање; Основи молекуларне биологије; Основи генетике; Биологија развића; Основи систематике и филогеније живог света; Биолошка еволуција. Практична настава Лабораторијске вежбе: микроскопирање биљних и животињских ткива и препарата; Решавање задатака из генетике и еволуције; Теренске вежбе: упознавање са представницима биљног и животињског света на терену.			
Литература: 1. Амићић, Л., Дражић, Г., Цветковић, Д. (2022). Биологија са екологијом. Универзитет Сингидунум, Београд. https://singipedia.singidunum.ac.rs/izdanje/44273-biologija-sa-ekologijom 2. Милошевић, В., Стевановић, Ђ. (2016). Биологија. Висока пољопривредна школа струковних студија Шабац, Шабац. 3. Дулетић-Лаушевић, С., Јанаћковић, П., Џамић, А., Велјић, М., Грујић, С., Рајчевић, Н. (2023). Практикум из ботанике. Универзитет у Београду, Биолошки факултет, Београд. 4. Николић, З., Живић, И., Ћурчић, С. (2014). Практикум из анатомије и морфологије бескичмењака са радном свеском. Универзитет у Београду, Биолошки факултет, Београд. 5. Петров, Б., Миличић, Д., Ђорђевић, С. (2014). Зоологија кичмењака – практикум са радним листовима. Универзитет у Београду, Биолошки факултет, Београд.			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе Интерактивна предавања, лабораторијске, теренске и аудиторне аудиторне вежбе			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања и вежбе	10	усмени испит	40
трестови	40		
колоквијум	10		

Табела 5.2.5.

Студијски програм : МЕНАЏМЕНТ, ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ФИТОМЕДИЦИНА, АГРОНОМИЈА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК			
Наставник/наставници: др Бузацић Николајевић Нада			
Статус предмета: Обавезан, обавезан, обавезан, обавезан, изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета Утврђивање, развијање и усавршавање вештина читања, говора, слушања, писања и превођења на средњем нивоу знања (Pre-Intermediate), уз акценат на ширење и активацију вокабулара општег и стручног енглеског језика. Увежбавање примене образаца граматике у циљу успешног преношења жељене поруке у свакодневним, конкретним ситуацијама, преваходно везаним за посао у изабраној области студија. Оспособљавање за самостално коришћење стручне литературе и даље усвајање језика струке у будућој професионалној каријери.			
Исход предмета Студенти ће бити у стању да се активно служе општим енглеским језиком на средњем нивоу знања (Б1 ниво према Заједничком европском референтном оквиру за језике (CEFR) у усменом и писаном облику. Студенти ће такође стећи способност да са сигурношћу користе стручну терминологију из области менаџмента, екологије, заштите биља и пољопривреде на средњем нивоу знања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Фонетика – увежбавање акцента и интонације стандардних варијетета енглеског језика, савладавање енглеских фонема и транскрипције. Морфологија – Именице – множина, род, генитив. Заменице – личне, присвојне, повратне, упитне, релативне. Придеви – поређење. Прилози – место прилога и поређење. Глаголи – помоћни глаголи, модални глаголи, глаголска времена. Синтакса – Ред речи, проста реченица, сложена реченица. Лексика – Фразеолошки глаголи, идиоми. Превођење – са енглеског на српски и обрнуто. <i>Практична настава</i> Вежбање говорног језика кроз обраду ситуација. Увежбавање различитих облика писања (имејлови и писма са различитим наменама – симулација реалних ситуација које захтевају писање на енглеском). Побољшавање тачности у читању и разумевања прочитаног. Побољшавање вештине слушања и разумевања током слушања садржаја на енглеском. Развијање способности превођења. Усвајање вештина презентовања на енглеском језику на теме у вези са струком. Сналажење на енглеском у дигиталном окружењу.			
Литература 1. Virginia Evans, Jenny Dooley, Henry Brown: Career Paths: Management II , Student's Book (with Digibooks App). Express Publishing: 2017. 2. Virginia Evans, Jenny Dooley, Henry BrownNeil O'Sullivan, James D. Libbin: Career Paths: Agriculture . Student's Book (with Digibooks App). Express Publishing: 2017. 3. Raymond Murphy. English Grammar in Use . 4rd Ed.. Cambridge University Press. 2015.			
Број часова активне наставе: 2+2		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Настава се изводи кроз презентовање градива путем предавања на која се надовезују интерактивне вежбе уз употребу аудио-визуелних средстава и консултације. Рад се одвија самостално, у паровима или у малим групама у зависности од форме посредством које се обрађује наставна јединица (анализа случаја, дискусија, презентација мини-пројекта, итд.).			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
презентација пројекта	10	усмени испит	30
колоквијум-и	20		

Табела 5.2.6.

Студијски програм: МЕНАѢМЕНТ, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: СТРАНИ ЈЕЗИК 2			
Наставник/наставници: др Бузацић Николајевић Нада			
Статус предмета: Изборни, изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета Савладавање почетног нивоа вештина читања, говора, слушања и писања на италијанском језику (А1 ниво према Заједничком европском референтном оквиру за језике (CEFR)). Увежбавање базичних образаца граматике и усвајање вокабулара карактеристичног за почетни ниво општег курса страног језика. Упознавање са основним културолошким одликама Италије кроз савладавање основног нивоа језика и постављање солидног темеља за евентуално даље учење током каријере.			
Исход предмета Студенти ће бити у стању да се активно служе италијанским језиком на почетном нивоу. Ово подразумева да ће студенти моћи да разумеју и користе познате свакодневне изразе и основне фразе усмерене на задовољење потреба конкретног типа, да представе себе и друге приликом упознавања, да постављају и одговарају на питања у вези са личним детаљима, да комуницирају на једноставан начин под условом да друга особа говори полако и разговетно.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Фонетика – упознавање са и савладавање италијанских фонема и италијанске абецете. Морфологија – Именице – род, множина. Чланови - род, множина. Предлози. Речце. Заменице – личне, присвојне, повратне, упитне. Придеви – поређење. Прилози – место прилога у реченици. Глаголи – помоћни глаголи, модални глаголи, основна глаголска времена. Синтакса – Ред речи, проста реченица, сложена реченица. <i>Практична настава</i> Вежбање говорног језика кроз обраду ситуација. Савладавање италијанског писма и основних, веома кратких облика писања. Постизање тачности у читању и разумевања прочитаног. Савладавање вештине слушања и разумевања током слушања садржаја примереног почетном нивоу. Вежбање превода у оба смера.			
Литература 1. Luziana Ziglio, Giovanna Rizzo: Nuovo Espresso 1. Libro dello studente e esercizi. Firenze: Alma edizioni. 2015. 2. Иван Клајн, Срђан Мусић: Италијанско-српски речник. Београд: Беосинг. 2015.			
Број часова активне наставе: 2+2		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Настава се изводи кроз презентовање градива путем предавања на која се надовезују интерактивне вежбе уз употребу аудио-визуелних средстава и консултације. Рад се одвија самостално, у паровима или у малим групама.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	40
колоквијум-и	20	усмени испит	30

Табела 5.2.7.

Студијски програми: МЕНАџМЕНТ, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ОСНОВИ РАЧУНОВОДСТВА			
Наставник/наставници: др Игњатовић Јелена			
Статус предмета: Обавезан, обавезан			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
Циљеви предмета су: стицање знања о рачуноводственом праћењу пословања предузећа; разумевање основних рачуноводствених аспеката имовине, капитала, обавеза, прихода, расхода, и обрачуна пословног резултата предузећа (добитка, губитка); упознавање са системом двојног књиговодства као најважнијег дела рачуноводства; стицање знања о основним припремним и завршним радњама за израду финансијских извештаја предузећа и оспособљавање студената за израду истих; обезбеђивање информација неопходних за ефикасно управљање предузећима.			
Исход предмета			
Након савладане материје очекује се да је студент оспособљен за: евиденцију пословних промена у рачуноводству услужних, производних и трговинских предузећа; примену система двојног књиговодства у различитим фазама пословног циклуса предузећа; учествовање у припремним и завршним радњама и књижењима везаним за израду финансијских извештаја предузећа; активно учешће у састављању и презентацији основних финансијских извештаја; праћење и примену основних прописа везаних за рачуноводство.			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Увод у рачуноводство, Рачуноводствене информације, Циљеви и задаци књиговодства и књиговодствени инструменти, Предмет књиговодства: актива, пасива, Принципи у књиговодству, Финансијски извештаји, Пословне и књиговодствене промене, Ращчлањавање биланса на рачуне и систематска евиденција пословних промена, Контни оквир и контни план, Помоћне књиге, Врсте књиговодствених рачуна, Дневник и налог за књижење, Књиговодствена документа, Пробни биланс и закључни лист, Инвентар имовине, Састављање биланса на основу рачуна и формалан закључак књига, Проблем грешака у књиговодству, Законска и професионална регулатива рачуноводства, Примена система двојног књиговодства.			
Практична настава			
На вежбама се анализирају случајеви из праксе, као и семинарски радови студената. У оквиру вежби студенти примењују симулативне методе у рачуноводству, кроз састављање биланса, развијања биланса кроз конта, примене правила хронолошке и систематске евиденције, књижења пословних промена кроз дневник и главну књигу, креирања закључног листа, обрачуна резултата и израде финансијских извештаја на крају периода.			
Литература			
Обавезна:			
1. Петровић, З., Вићентијевић, К., Станишић, Н., <i>Рачуноводство</i> , Универзитет Сингидунум, Београд, 2022.			
Допунска:			
1. Шкарић Јовановић, К., <i>Финансијско рачуноводство</i> , ЦИД Економски факултет, Београд, 2022. (део I- поглавље 2; део II- поглавље 4)			
Број часова активне наставе: 3+3		Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
Методе извођења наставе			
Предавања, аудиторне вежбе, дискусије, индивидуално и тимско решавање задатака, групна обрада тема на примеру конкретног предузећа, израда и презентација семинарских радова, анализа случаја.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току предавања	10	Писмени или усмени испит	40
Колоквијум-и	40		
Семинар-и	10		

Табела 5.2.8.

Студијски програм: АГРОНОМИЈА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: БИОЛОШКЕ ОСНОВЕ СТОЧАРСТВА			
Наставник: др Горан Станишић			
Статус предмета: Обавезан, обавезан			
Број ЕСПБ: 8			
Услов: Нема			
Циљ предмета: Упознавање студената са основним принципима зоотехнике. Ова наставна материја представља везу између наставе из зоологије, анатомије и физиологије домаћих животиња са наставом из других сродних стручних предмета (говедарство, свињарство, ситно сточарство и др.).			
Исход предмета: Знања. Студент треба да овлада основним принципима зоотехнике. Такође да усвоји знања о биолошким карактеристикама раса и њиховој подели, наслеђивању појединих особина, плодности и размножавању, расту и развоју домаћих животиња. Вештине. Студент треба да буде оспособљен за: процену конституције и кондиције као и екстеријера домаћих животиња, за вођење матичног књиговодства и различитих начина обележавања домаћих животиња, испитивање производних способности различитих врста, оцењивање приплодних грла и разврставање у класе.			
Садржај предмета: Теоријска настава: Општи део. Доместикација домаћих животиња. Промене настале доместикацијом. Биолошке карактеристике раса и њихова подела. Екологија домаћих животиња. Наслеђивање, начини наслеђивања појединих особина. Плодност и размножавање домаћих животиња: фактори плодности, узроци неплодности, начини парења и осемењавања. Раст и развој домаћих животиња: појам, врсте и фактори од којих зависе. Конституција и кондиција: појам, значај оцене и врсте. Методе одгајивања у чистој раси, укрштање и хибридизација. Екстеријер и његова оцена. Посебни део. Матично књиговодство и обележавање. Основи селекције: појам и врсте. Испитивање производних способности. Мере за унапређење сточарства, оцењивање приплодних грла и разврставање у класе. Биотехнологија у сточарству. Практична настава: Мерење животиња различитих врста. Обележавање домаћих животиња. Оцењивање екстеријера. Оцена кондиције и конституције. Фотографисање домаћих животиња.			
Литература: 1. Богдановић В.; Биолошке основе сточарства, Београд: Пољопривредни факултет, 2016 2. Гајић И.: Биолошке основе сточарства. Београд, 1999. 3. Крајиновић М., Чобић Т., Ђинкулов М.: Опште сточарство. Нови Сад, 2000. 4. Николић Д., Симовић С.: Опште сточарство. Научна књига, Београд, 1985 5. Петровић Д.М., Богдановић В., Ракоњац С. (2012): Практикум из биолошких основа сточарства. 6. Петровић Милица: сточарство, Пољопривредни факултет, Београд, 2000.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: 0	
Методе извођења наставе: Теоријска настава, практичне вежбе и интерактивни часови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	усмени испит	60
колоквијум	10		
тестови (два теста)	20		

Табела 5.2.9.

Студијски програми: АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ПРИМЕНА ИНФОРМАЦИОНИХ ТЕХНОЛОГИЈА У ПОЉОПРИВРЕДИ			
Наставник: др Данијел Чабаркапа			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: Нема			
Циљ предмета Упознавање студената са начинима примене иновационих технологија за прикупљање, пренос, складиштење и обраду података, као и надгледање података од значаја за оптимизацију процеса пољопривредне производње.			
Исход предмета Студенти ће поседовати теоријска знања и вештине да пропознају захтеве за прикупљање потребних података, да упознају различите видове преноса података до удаљених сервера, да разумеју концепт база података, да упознају подсистеме за приказ података и обавештавање корисника о значајним резултатима.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмови рачунарских и мрежних комуникација. Типови преноса података и начини складиштења на Интернет платформама. Концепт база података. Web и мобилне апликације у пољопривреди. Сензорске мреже. Концепт Интернет ствари и примена у пољопривреди. Основни појмови ГПС и сателитских система и системи и примене визуелних приказа података. Анализа података и презентација резултата. Географски информациони систем и примена у пољопривреди. Даљинска детекција у пољопривреди. Основе база географских података. Примена вештачке интелигенције у пољопривреди. <i>Практична настава</i> Платформе за прикупљање и складиштење података на Интернету, употреба мобилних апликација за прикупљање података и сервиси нотификације. Примери решења заснованих на концепту Интернет ствари. Прикупљање и анализа података потребних за ГИС и сателитске системе.			
Литература <i>Обавезна</i> 1. Јевремовић, А., Веиновић, М. (2013): Интернет технологије. Универзитет Сингидунум, Београд, 1-163. 2. Јовановић, В., Ђурђевић, Б., Срдић, З., Станков, У. (2012) Географски информациони системи. Универзитет у Новом Саду. Природно-математички факултет, Универзитет Сингидунум; Нови Сад, Београд. https://singipedia.singidunum.ac.rs/izdanje/40874-geografski-informacioni-sistemi <i>Допунска</i> 1. Delince, J., Defourmy, P., Gallego Pinilla, F. J., Davidson, S., Rojas, O., Latham J., Frédéric, A. (2017): Handbook on remote sensing for agricultural statistics, GSARS Handbook, Rome, 1-261. 2. Balogh, S. et al. (2012): ICT For agriculture, rural development and environment. Wirelessinfo, Litovel, Czech Republic, 1-334.			
Број часова активне наставе: 3+2		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Реализација предавања по моделу интерактивне наставе уз коришћење метода практичног рада.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит
активност у току предавања		10	писмени испит
практична настава		30	
колоквијум		20	
			40

Табела 5.2.10.

Студијски програм: АГРОНОМИЈА, ФИТОМЕДИЦИНА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ПЕДОЛОГИЈА			
Наставник: др Младен Д. Дугоњић			
Статус предмета: обавезан, обавезан, обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Положени испити из Хемије			
<p>Циљ предмета: Стицање знања о педогенетским факторима и процесима образовања земљишта, физичким и хемијским особинама земљишта, распрострањености појединих типова земљишта, њиховим особинама, продуктивној способности и мерама поправке.</p>			
<p>Исход предмета:</p> <p>Знања. Успешно савлађивање/разумевање генезе земљишта, физичких и хемијских особина, као и карактеристике појединих типова земљишта.</p> <p>Вештине. Студент треба да буде оспособљен да на терену на основу морфолошких карактеристика земљишта одреди тип земљишта, да узме узорке земљишта на којима ће у лабораторији извршити испитивање најважнијих физичких и хемијских особина земљишта, затим да буде оспособљен за ефикасно учење, критичко мишљење, презентацију знања, тимски рад, евалуацију наставе и исхода учења.</p>			
<p>Садржај предмета:</p> <p>Теоријска настава: Генеза и морфологија земљишта. Појам и значај земљишта; Основне функције земљишта; Педогенетски фактори; Педогенетски процеси; Морфологија земљишта. Састав и особине земљишта. Минералогски састав земљишта; Физичке особине земљишта; Хемијске особине земљишта; Биолошке особине земљишта. Класификација земљишта. Појам и подела; Аутоморфна земљишта; Хидроморфна земљишта; Халоморфна земљишта; Субаквална земљишта.</p> <p>Практична настава: Изучавање и упознавање најважнијих минерала и стена; Проучавање земљишта на терену; Лабораторијско одређивање најважнијих физичких и хемијских особина земљишта.</p>			
<p>Литература:</p> <ol style="list-style-type: none"> Борђевић, А., Радмановић, С. (2018): Педологија. Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, Београд-Земун. Борђевић, А., Радмановић, С. (2016): Педологија. Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, Београд-Земун. Дугалић, Г., Гајић, Б. (2012): Педологија, I издање. Универзитет у Крагујевцу, Агрономски факултет, Чачак. Борђевић, А., Николић, Н., Богосављевић, Ј., Калуђеровић, Ј. (2022): Практикум из педологије. Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, Београд-Земун. 			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: _____	
<p>Методе извођења наставе: Теоријска и практична настава изводи се на терену и у лабораторији, у комбинацији са интерактивном наставом у свим областима.</p>			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	усмени или писмени испит	50
колоквијум	30		
тестови (три теста)	15		

Табела 5.2.11.

Студијски програми: МЕНАЏМЕНТ, АГРОНОМИЈА, ФИТОМЕДИЦИНА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: АГРОБИЗНИС			
Наставник/наставници: др Игњатовић Јелена			
Статус предмета: Изборни, изборни, изборни, обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета Стицање основне базе знања о аспектима пословања савремених привредних друштава, у области агробизниса (пољопривреде и прераде пољопривредних производа), у условима глобалних изазова за привредно и друштвено окружење. Студенти ће схватити значај агробизниса, али и суочити се са тренутним изазовима у сектору пољопривреде. Изведени циљ је примена стечених знања у пословању.			
Исход предмета Знања и вештине: Студенти треба да покажу разумевање агробизниса кроз концепт пољопривредног газдинства, показатеље успеха (приход и расход) и агроменаџмента. Претензија је да студенти буду оспособљени да протумаче токове агробизниса, кроз оптимизацију производње у агробизнису, концепт и функцију трошкова, калкулације и примене одговарајуће методе и технике на основу којих могу припремити бизнис план као водич за успешно пословање.			
Садржај предмета Теоријска настава <ul style="list-style-type: none"> • Увод у концепт агробизниса (структура пољопривредног газдинства, окружење, конкурентност), • Основе пољопривредне производње, • Вегетациони чиниоци (клима, земљиште), • Биљна производња, • Сточарска производња, • Производне функције са производним факторима, • Оптимизација производње у агробизнису, • Концепт трошкова, • Функције трошкова, • Калкулација линија пољопривредне производње, • Диференцијалне калкулације, • Бизнис план у агробизнису, • Агроменаџмент, • Макро агроменаџмент (аграрна политика), • Агробизнис менаџмент (менаџмент пољопривредних привредних друштава, Фарм менаџмент). Практична настава Вежбе су аудиторне. На вежбама се анализирају случајеви из праксе, као и семинарски радови студената. У оквиру вежби студенти примењују симулативне методе у агробизнису, кроз оснивање привредних друштава, избор пословне делатности, праћење трошкова и прихода, као и израду бизнис плана.			
Литература Обавезна: 1. Поповић, Р., Зекић, С., Црнобарац, Ј.: <i>Основе аграрне економике</i> , Економски факултет, Суботица, 2016. Допунска: 1. Новаковић, Н., Вукелић, Н.: <i>Агроменаџмент</i> , Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2020. (поглавља 4-6).			
Број часова активне наставе: 3+2		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Настава се изводи аудиторним методама. Теоријска настава се реализује кроз powerpoint презентацију.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току наставе	10	Писмени или усмени испит	40
Колоквијум (два)	40		
Семинарски рад	10		

Табела 5.2.12.

Студијски програм: АГРОНОМИЈА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ЗАШТИТА БИЉА			
Наставник: др Немања Стошић, др Милан Благојевић			
Статус предмета: Обавезан, обавезан			
Број ЕСПБ: 7			
Услов: Нема			
Циљ предмета: Основни услов правилног спровођења мера заштите биља је познавање најважнијих болести, штеточина и корова који се јављају у ратарским, повртарским, воћарским културама и виновој лози, те познавање расположивих начина њиховог сузбијања. У оквиру овог предмета студенти ће се кроз предавања и вежбе упознати са проузроковачима болести, штеточинама и коровима гајених култура, њиховом биологијом, екологијом, значајем и расположивим методама њиховог сузбијања.			
Исход предмета: Знања: На крају курса студент треба да покаже познавање и разумевање најзначајнијих болести, штеточина (инсекти, гриње, нематоде) и корова ратарских, повртарских и воћарских култура и винове лозе, епидемиологију и начин ширења и преношења, биологију и екологију патогена и штеточине, услове одржавања и оптималне услове за остварење инфекције и ширење, животне форме и врсте најзначајнијих корова као и начине и методе њиховог сузбијања. Крајњи циљ јесте смањење губитака приноса и квалитета, смањење загађења животне средине и употребе пестицида. Вештине: На крају курса студент треба да буде оспособљен за препознавање најзначајнијих болести, штеточина и корова ратарских, повртарских и воћарско-виноградских култура на основу изгледа, специфичности, симптома, епидемиологије и штета, да изабере и примени правилну примену мера сузбијања. Треба да развије ефикасно учење, тимски рад, критичко мишљење и успешну презентацију стеченог знања.			
Садржај предмета: Теоријска настава: Биологија, екологија, епидемиологија и значај економски најзначајнијих болести. Систематика, значај, морфологија, биологија, екологија, симптоми и штете најзначајнијих штеточина. Значај, морфологија, животне форме и карактеристике најзначајнијих коровских врста. Болести, штеточине и корови који се изучавају односе се на ратарске (стрна жита, кукуруз, индустријско биље, крмно биље), повртарске (парадајз, паприка, краставац, купус, салата, лук, кромпир), воћарске (јабука, крушка, шљива, вресква, кајсија, јагода, малина, кулина, орах, леска, боровница) биљке и винову лозу. Преглед и опис адекватних превентивних и куративних мера сузбијања датих патогена, штеточина и корова. Практична настава: Обухвата посматрање микроскопских препарата вегетативних и репродуктивних делова и органа фитопатогених гљива, (мицелије, полне и бесполне споре, склероције). Учење морфолошких карактеристика инсеката, гриња и нематода, на препарованим инсектима или микроскопирањем. Препознавање коровских врста на хербарском материјалу или живом материјалу на терену. Различити тестови употребе пестицида и ефекти биопестицида. Израде програма и стратегија у заштити гајених култура на практичним примерима.			
Литература: 1. Колектив аутора (уредници др Ференц Баги и др Карољ Боднар), (2012): <i>Фитомедицина</i> . Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад. 2. Кереш, Т., Секулић, Р., Коњевић, А. (2018): <i>Посебна ентомологија 1</i> (Део – инсекти у ратарству). Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет. 3. Јевтић, Р., Марић, А. (2001): <i>Атлас болести ратарских биљака</i> . Пољопривредни факултет Нови Сад и Школска књига, Нови Сад. 4. Штрбац, П., Чампраг, Д. (2013): <i>Интегрална заштита биља (Агротехничке мере) и штеточине њивских култура</i> , Пољопривредни факултет Нови Сад. 5. Мијатовић, М., Обрадовић, А., Ивановић, М. (2007): <i>Заштита поврћа од болести, штеточина и корова</i> . АгроМивас, Смедеревска Паланка. 6. Ивановић, М., Ивановић, Ми., (2017): <i>Болести воћака и винове лозе</i> . Универзитет у Београду, пољопривредни факултет. 7. Константиновић, Б. (2011): <i>Основе хербологије и хербициди</i> . Пољопривредни факултет Нови Сад, Нови Сад. 8. Константиновић, Б. (2008): <i>Корови и њихово сузбијање</i> . Пољопривредни факултет Нови Сад, Нови Сад. 9. Стошић, Н., Благојевић, М., Иличић, Р., Бајагић, М. (2023): <i>Опита фитопатологија - основни уџбеник</i> . Академија струковних студија Шабац, Шабац. ISBN: 978-86-82858-00-3			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: 0	Студијски истраживачки рад: 0
Методе извођења наставе: Настава се изводи кроз предавања праћена лабораторијским вежбама, у комбинацији са интерактивном наставом.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
присуство на настави	10	усмени испит	50
тестови (два теста)	20		
колоквијум	20		

Табела 5.2.13.

Студијски програм: МЕНАџМЕНТ, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: МЕЂУНАРОДНИ МАРКЕТИНГ			
Наставник/наставници: мр Владимировић Ивана			
Статус предмета: Изборни, обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета Циљ предмета Међународни маркетинг је да студентима понуди базична знања, концепције, принципе, стратегије и вештине које су у функцији креирања и остваривања међународног тржишног успеха. Циљ је да се студенти упознају са карактеристикама међународног маркетинг микса, усвоје основна знања о управљању међународним маркетингом и оспособе се за рад и управљање у међународно оријентисаним компанијама.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да: владају методологијом за избор и утврђивање потенцијала страних тржишта; знају како планирати и осмислити маркетиншке стратегије и тактике за наступ на одабраном страном тржишту; повећају способност проналажења и коришћења секундарних података у сврху доношења пословних одлука; развију комуникацијске и презентацијске способности, као и способност тимског приступа решавању проблема приликом наступа предузећа на иностраном тржишту.			
Садржај предмета Теоријска настава Дефинисање и варијације међународног маркетинга; Концепцијске и тржишне особености међународног маркетинга; Улога маркетинга у процесу интернационализације пословања и глобализације тржишта; Суштина и особености међународног маркетинг истраживања; Класификација међународних маркетинг истраживања; Секундарна истраживања иностраних тржишта; Стратегијски модел селекције међународних тржишта; Стратегије кластерисања, филтрирања и сегментације међународних тржишта; Производ као носилац вредности у међународном маркетингу (квалитет, дизајн, паковање, гаранција и сервис); Цена као мера вредности у међународном маркетингу (детерминанте цене, политике цена, поступак одређивања цена, трансферне цене); Алтернативне стратегије уласка на инострано тржиште (извозне, кооперативне, инвестиционе); Дистрибуција као канал испоруке вредности у међународном маркетингу (детерминанте, типови посредника, позиција и улога специјализованих посредника у каналима); Традиционални облици промоције у међународном маркетингу (оглашавање, лична продаја, унапређење продаје, сајмови, односи с јавношћу); Међународне промотивне активности на интернету. Практична настава Практична настава се састоји од: рекапитулације пређеног градива, одбране индивидуалних и групних семинарских радова на задату тему, видео презентација примера из праксе, студије случаја израде глобалног маркетинг плана и стратегије наступа на међународном тржишту, симулације истраживања страног тржишта, дискусија и провере знања у виду колоквијума.			
Литература Обавезна: 1. Ракита, Б., Митић, С., <i>Међународни маркетинг: од локалне до глобалне перспективе</i> , ЦИД Економски факултет, Београд, 2019. (глава I-подпоглавља 1,2,3,5; глава II-подпоглавља 1,2,4; глава III-подпоглавља 1,2,3,5; глава IV-подпоглавља 2,3,4,5; глава VI-подпоглавља 2,4,5,8; глава VII-подпоглавља 1,2,3,4; глава VIII-подпоглавља 2,3,5; глава X-подпоглавља 1,2,3,4,5,6; глава XI-подпоглавља 2,3,4,5,6) Допунска: 1. Синанагић, М., Чивић, Б., Муратовић, А., <i>Увод у међународни маркетинг</i> , Наклада МАТЕ, Неум, БиХ, 2020. (део III - поглавље 14)			
Број часова активне наставе: 2+2		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Предавања, аудиторне вежбе које су компатибилне са предавањима, симулација маркетинг вештина са посебним освртом на основе израде глобалног маркетинг плана, одбране семинарских радова, групно решавање проблема из области међународног маркетинга на конкретном примеру, студија случаја, дискусија и остали облици интерактивне наставе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени или усмени испит	40
колоквијум-и	40		
семинар-и	10		

Табела 5.2.14.

Студијски програми: ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, ФИТОМЕДИЦИНА, АГРОНОМИЈА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ				
Назив предмета: ОДРЖИВА ПОЉОПРИВРЕДА				
Наставник: др Вера Рашковић				
Статус предмета: Обавезан, изборни, обавезан, обавезан				
Број ЕСПБ: 6				
Услов: нема				
Циљ предмета: СТИЦАЊЕ ТЕОРИЈСКИХ И ПРАКТИЧНИХ ЗНАЊА О ОДРЖИВИМ НАЧИНИМА ГАЈЕЊА БИЈАКА У ЦИЉУ ЗАШТИТЕ АГРОЕКОСИСТЕМА И ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.				
Исход предмета: СТЕЧЕНА ЗНАЊА И ВЕШТИНЕ ИЗ ОБЛАСТИ ОДРЖИВЕ ПОЉОПРИВРЕДЕ ОМОГУЋИЋЕ СТУДЕНТИМА РАЗУМЕВАЊЕ НОВИХ ТЕНДЕНЦИЈА У БИЉНОЈ ПРОИЗВОДЊИ КОЈЕ ИМАЈУ ЗА ЦИЉ ДОБИЈАЊЕ ЗДРАВСТВЕНО БЕЗБЕДНЕ ХРАНЕ.				
Садржај предмета: Теоријска настава: Агротехничке мере и одржива пољопривреда. Одржива пољопривреда и остали системи биљне производње. Значај одрживе пољопривреде – агрономски, еколошки, економски и социјални аспекти. Системи обраде земљишта и њихово прилагођавање циљевима одрживе пољопривреде. Значај плодоред. Биолошке мере неге усева. Ђубрење у одрживој пољопривреди. Значај међуусева у одрживој пољопривреди: смањење трошкова ђубрења; чување земљишне влаге и спречавање испирања хранива; поправка особина земљишта; спречавање ерозије; смањење употребе пестицида, могућност добијања квалитетне кабасте сточне хране. Познавање, гајење и коришћење међуусева: значај врсте и технологија гајења, искоришћавање као зеленишног ђубрива и сточне хране, здружена сетва. Најзначајније врсте међуусева. Природни травњаци и одржива пољопривреда. Најважније ливадско-пашњачке врсте; Подела травњака; Производња крме на природним ливадама и пашњацима; Коришћење травњака. Практична настава: Утицај агротехничких мера на својства земљишта. Састављање плодоред. Упознавање биологије и морфологије најзначајнијих међуусева и најважнијих ливадско-пашњачких врста.				
Литература: 1. Ковачевић, Д., Долијановић, Ж. (2017): Органска њивска производња. Пољопривредни факултет Универзитета у Београду. Монографија 240. 2. Ољача Снежана, Долијановић, Ж. (2013): Екологија и агротехника здружених усева. Пољопривредни факултет Универзитета у Београду. Монографија 173. 3. Симић А. (2019): Крмно биље, Пољопривредни факултет Универзитета у Београду. Уџбеник, 271. 4. Молнар, И., Милошев, Д., Секулић, П. (2003): Агроекологија. Друго допуњено издање, Пољопривредни факултет Нови Сад, 1-201. 5. Ерић, П., Ђупина, Б., Крстић Ђ. (2011): Крмно биље (практикум), Пољопривредни факултет, Нови Сад				
Број часова активне наставе			Остали часови	
Предавања: 3	Вежбе: 3	Други облици наставе: 0		
			Студијски истраживачки рад: 0	
Методе извођења наставе: Теоријска настава уз коришћење расположиве пратеће опреме (видео бим и сл.) и практична настава.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		10	усмени испит	40
тестови (три теста)		3 x 10 = 30		
колоквијум		20		

Табела 5.2.15.

Студијски програм: ФИТОМЕДИЦИНА, АГРОНОМИЈА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ВОЋАРСТВО			
Наставник: др Пакеза Дркенда, др Милан Благојевић			
Статус предмета: Обавезан, обавезан, изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Нема			
Циљ предмета: СТИЦАЊЕ ТЕОРИЈСКИХ И ПРАКТИЧНИХ ЗНАЊА О МОРФОЛОГИЈИ И ФИЗИОЛОГИЈИ ВОЋА, ПОДИЗАЊУ ЗАСАДА, ТЕХНОЛОГИЈИ ПРОИЗВОДЊЕ, ТЕ ПРОИЗВОДНИМ И КОМЕРЦИЈАЛНИМ ПОТЕНЦИЈАЛИМА ВОЋНИХ ВРСТА. УПОЗНАВАЊЕ СА САВРЕМЕНИМ ДОСТИГЊУЊИМА ВОЋАРСКЕ ПРОИЗВОДЊЕ КОЈА СЕ ПРВЕНСТВЕНО ОДНОСЕ НА КОНТИНЕНТАЛНЕ ВОЋНЕ ВРСТЕ У СРБИЈИ И СВЕТУ.			
Исход предмета : Знања: Студент треба да покаже познавање (разумевање): Основних биолошких особина воћних врста, односа воћних врста и спољне средине, организације и начина производње садница воћака, сората и подлога воћака, подизање засада воћака, агротехнике и помотехнике воћарске производње и биолошких и технолошких основа чувања воћа. Вештине: Студент треба да буде оспособљен за: Познавање производних карактеристика појединих воћака (сората и подлога), познавање производних карактеристика интензивних система гајења воћака. Најважнији системи практичне обуке резидбе на садницама и неким вегетативним подлогама (редуковани пирамидални систем, ваза, витко вретено, солаксе). критичку анализу биолошких и еколошких ризика воћарске производње, тимски рад, критички начин размисљања, презентацију знања, евалуацију наставног процеса и евалуацију исхода учења.			
Садржај предмета: Теоријска настава: Увод и значај воћарства. Воћне врсте и морфологија, физиологија, биологија, екологија и размножавање воћака. Порекло и распрострањеност. Производна и комерцијална употреба гајеног воћа. Фенофазе (пуцање пупољака, цветање, развој плода, сазревање плодова, мировање). Најважније сорте воћака, подизање воћњака. Одржавање земљишта, исхрана биљака (млади засади, засади у пуном производном капацитету), наводњавање и резидба воћа, прореда (ручна и хемијска) плодова. Одређивање момента бербе, Берба, класирање, паковање (врсте амбалажа) и транспорт воћа. Чување воћа у свежем стању у различитим типовима хладњача. Заштита воћа. Практична настава: Опште упознавање са органима воћа. Морфологија родних гранича јабучастих и коштичавих воћних врста. Методе вегетативног размножавања и резидба воћа. Познавање најзначајнијих сорти јабука, крушака, дуња, мушмула, шљива, бресака, кајсија, трешања, вишања, ораха, леске, бадема, јагода, малина, купина, боровница, огрозда, јоште и рибизли. Вежбе ће се обављати у лабораторијским условима и кроз практичан рад на терену. Услови за остваривање наставног програма: Сала за теоретску наставу, лабораторија за вежбе и воћњаци за практичан рад на терену. Од опреме неопходне за извођење наставе и вежбе користити графоскоп, компјутерску опрему, воћарски прибор, маказе, тестере, разне врсте калемарских ножева, пенетрометре и др.			
Литература: 1. Кесеровић, З., Магазин, Н., Милић, Б., Дорић, М. (2016): ВОЋАРСТВО И ВИНОГРАДАРСТВО (део ВОЋАРСТВО). Универзитет Нови Сад, Пољопривредни факултет Нови Сад. 2. Шошкић, М. (2008): Савремено воћарство. Партедон, Београд. 3. Миливојевић, Ј. (2018). Посебно воћарство 3 – јагодасте воћке. Пољопривредни факултет, Београд 4. Радивојевић, Д., Марковић, Н. (2015): Воћарство и виноградарство. Универзитет у Београду Пољопривредни факултет. Београд. 5. Милатовић, Д., Николић, М., Милетић, Н. (2015): Трешња и вишња. Друго допуњено издање. 6. Тркуља, В., Митрић, С., Чивић, Х., Карић, Н., Остојић, И., Мићић, Н., Ђурић, Г., Цветковић, М., Пашалић, Б., Радовић, Р., Јусовић, Х. (2015): Интегрална производња јагодастог воћа. ЈУ Пољопривредни институт Републике Српске, Бања Лука. 7. Кесеровић, З., Милић, Б., Магазин, Н., Курјаков, А. (2009): Приручник за проређивање плодова јабуке. Универзитет Нови Сад, Пољопривредни факултет Нови Сад. 8. Величковић, М. (2002): Воћарство. Пољопривредни факултет, Земун.			
Број часова активне наставе: 2		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе: Теоријска настава, практичне вежбе и интерактивни часови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	50
колоквијум	20		
тест	20		

Табела 5.2.16.

Студијски програм : ФИТОМЕДИЦИНА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: РАТАРСТВО			
Наставник/наставници: др Бајагић Марија, др Рашковић Вера			
Статус предмета: Обавезан, изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: Предмет је условљен положеним колоквијумом			
Циљ предмета Стицање знања о: <ol style="list-style-type: none"> 1. Главним елементима биљне производње, попут агротехничких мера, различитих система биљне производње, као и утицајима биотичких и абиотичких фактора. 2. Привредном значају различитих група ратарских култура, биолошким и морфолошким особинама појединих представника група ратарских култура, употреба савремених метода технологија производње и њихов однос према условима спољне средине. 			
Исход предмета Оспособљеност студената за примену студијских основа за планирање, стратегију, успостављање и реализацију система биљне производње, коришћење доступних савремених агротехничких мера, праћење утицаја климатских услова; вештина познавања технологије производње ратарских култура за сваку врсту појединачно, утицаја еколошких фактора на њихово растење и развиће и пратеће елементе агроекосистема, њихово место у исхрани и индустријској преради. Такође, студенту се пружа могућност да стечено знање примени самостално или кроз тимски рад, усмено или писмено различитим методама, да износи ставове и закључке о туђим и сопственим резултатима истраживања.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Ратарство као научна и наставна дисциплина. Основне особине и методи испитивања биљне производње.. Природни услови за биљну производњу у Србији. Значај географског положаја. Климатски услови. Плодност земљишта и начини одржавања и увећања. Пољопривредна рејонизација. Гајена биљка. Принос. Улога и значај агротехничких мера. Основна и допунска обрада земљишта. Начини основне обраде. Начини предсетвене обраде. Посебни начини обраде земљишта. Системи обраде земљишта. Рекултивација земљишта. Значај ђубрења у биљној производњи. Основно ђубрење. Допунско ђубрење. Врсте ђубрива. Време и начини ђубрења. Особине пољопривредног семена. Испитивање важнијих спољашњих особина семена. Припрема семена за сетву. Сетва. Време, дубина и начини сетве. Садња. Припрема садног материјала. Време и начини садње. Оцена квалитета сетве (садње). Системи биљне производње на ораницама. Плодоред. Монокултура. Консоцијације-здруживање усева. Мере неге усева – превентивне и куративне. Штете настале утицајем нежељених организама. Привредни и агротехнички значај ратарских култура за сваку врсту понаособ, порекло и површине у свету, ботаничка класификација, морфолошке и биолошке особине, услови успевања, технологија производње и чување производа. Подела на подгрупе: жита (права и просолика жита: пшеница, јечам, тритикале, овас, раж, кукуруз), махунарке (соја, пасуљ, грашак) и биљке за индустријску прераду и за сточну храну (Биљке за добијање уља, Биљке за влакно – предивне, Биљке за производњу шећера, скроба и алкохола, Остале биљке за индустријску прераду (дуван и хмељ), Коренасто-кртоласте биљке за сточну храну, Вишегодишње и једногодишње махунарке, Жита као крмне биљке и остале њивске биљке за сточну храну). <i>Практична настава:</i> Вежбе, Други облици наставе, Методе одређивања физичких особина земљишта Упознавање са морфолошким и физиолошким особинама, Ботаничка класификација жита, морфолошке особине (опис биљних органа кореновог система, стабла, листова, плодова и семена), хемијски састав плода, сорте и хибриди.			
Литература <ol style="list-style-type: none"> 1. Ковачевић, Д. (2010): Опште ратарство, уџбеник. Друго издање. Пољопривредни факултет-Земун 2. Ковачевић, Д., Долијановић, Ж. (2006): Практикум из Општег ратарства, Пољопривредни факултет - Земун. 3. Гламочија Ђ. (2006): Специјално ратарство (практикум), Београд. 4. Б.Милојић, Д.Милошевић (2002): Опште ратарство, Завод за уџбенике Београд 			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе Користе се предавања, лабораторијске вежбе, теренске вежбе и методе интерактивне наставе. Од метода интерактивне наставе у настави користе се индивидуалне, групне односно тимске колаборативне и кооперативне методе активног учења.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	Поена 50	Завршни испит	Поена 50

активност у току предавања	5	писмени испит	50
практична настава	5	усмени испт	
колоквијум-и	30	.....	
семинар-и	10		

Табела 5.2.17.

Студијски програми: АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ИСХРАНА БИЉАКА			
Наставник: др Младен Д. Дугоњић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 5			
Услов: /			
Циљ предмета СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О СПЕЦИФИЧНОЈ УЛОЗИ БИОГЕНИХ ЕЛЕМЕНАТА У МЕТАБОЛИЗМУ БИЉАКА, ЊИХОВОЈ ЗАСТУПЉЕНОСТИ У БИЉНИМ ТКИВИМА, МЕХАНИЗМИМА ЊИХОВОГ УСВАЊА, ПОРЕКЛУ, ОБЛИЦИМА, ДОСПЕВАЊУ И ХЕМИЈСКОЈ ТРАНСФОРМАЦИЈИ У ЗЕМЉИШТУ, УЗРОЦИМА ЊИХОВОГ НЕДОСТАТКА И СУВИШКА, ЕФЕКТИМА ПРИМЕНЕ ЋУБРИВА У ФУНКЦИЈИ ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА.			
Исход предмета Знања. Успешно савлађивање/разумевање: механизма усвајања јона, садржаја и улоге неопходних макро и микрохранљивих елемената у биљци и земљишту, начина њихове примене и трансформације у земљишту. Вештине. Студент треба да буде оспособљен: да на терену правилно препозна недостатак неког хранљивог елемента у биљци, да на основу узетих узорака земљишта и извршених лабораторијских анализа изврши одређене хемијске поправке земљишта, одреди врсту, количину, време и начин примене минералних ѓубрива у складу са еколошким захтевима, затим да буде оспособљен за ефикасно учење, критичко мишљење, презентацију знања, тимски рад, евалуацију наставног процеса и исхода учења.			
Садржај предмета Теоријска настава Увод. Елементи биљне исхране - подела. Механизам усвајања јона и чиниоци који утичу на њихово усвајање. Хранљиви раствори. Улога неопходних макро и микрохранљивих елемената у исхрани биљака. Садржај хранљивих елемената у биљкама. Знаци недостатка и сувишка. Особине земљишта од значаја за исхрану биљака и трансформацију ѓубрива. Динамика неопходних макро и микрохранљивих елемената у земљишту. Ћубрење земљишта. Ефекти примене ѓубрива на биљке и животну средину. Практична настава Анализа биљака и биљног материјала; Анализа земљишта; Прорачун потребних количина ѓубрива за ѓубрење неких ратарских, воћарско-виноградских и повртарских култура на бази резултата агрохемијских анализа.			
Литература 1. Стикић, Р., Јовановић, З. (2015): Физиологија биљака. Научна КМД, Београд. 2. Џамић, Р., Стевановић, Д. (2000): Агрохемија. Партенон, Београд. 3. Убавић, М., Богдановић, Д. (2001): Агрохемија. Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад. 4. Прокић, Љ., Савић, С. (2019): Физиологија биљака - Практикум. Пољопривредни факултет, Београд. 5. Манојловић, М., Чабилоски, Р. (2019): Практикум из агрохемије. Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад.			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 2	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад:	
Методе извођења наставе Теоријска и практична настава изводи се на терену и у лабораторији у комбинацији са интерактивном наставом у свим облицима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	/
тестови (три теста)	20	усмени испит	50
колоквијум	25		

Табела 5.2.18.

Студијски програм : МЕНАЏМЕНТ, АГРОНОМИЈА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Наставник/наставници: др Игњатовић Јелена , мр Кнежевић Сузана			
Статус предмета: Изборни, изборни, обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета СТИЦАЊЕ ЗНАЊА О ЦИЉЕВИМА, СТРАТЕГИЈАМА И ПРИНЦИПИМА ОДРЖИВОГ РАЗВОЈА.			
Исход предмета Оспособљеност студената за: разумевање одрживог развоја као концепта модерног света који се базира на интеракцији еколошких, економских и социјалних принципа и примене стечених знања у конкретним ситуацијама живота и рада.			
Садржај предмета Теоријска настава Развој појма одрживости. Значења одрживог развоја. Три стуба одрживости. Стратегија и политика одрживог развоја. Одрживи и неодрживи развој-паралеле. Најактуелнији савремени изазови одрживости. Процене утицаја на животну средину (стратешка процена, индикатори утицаја, еколошки отисак, отисак угљеник). Стратешке процене на животну средину Републике Србије. Енергетика - садашњост и будућност. Еколошко управљање, стандардизација и обележавање. Одрживи развој и превенција ризика. Економија одрживог развоја. Ресурси-економско-еколошко вредновање. Демографски токови и одрживи развој. Друштвене неједнакости и социјална одрживост. Практична настава Практична настава прати теме обрађене на теоријској настави. На аудиторним вежбама анализирају се и решавају случајеви из праксе одрживог развоја као и семинарски радови студената.			
Литература 1. Бошковећ, Г.: <i>Одрживи развој и индустријски системи. Технолошки факултет Нови Сад, 2015.</i> 2. Ђукић, П., Ђукановић, С.: <i>Одрживи развој: друштвено-економски и еколошки аспекти, Технолошко-металурички факултет Београд, 2018.</i> 3. Сталетић, П., Сталетић, Н.: <i>Одрживи развој. Висока школа електротехнике и рачунарства, Београд, 2017.</i>			
Број часова активне наставе: 3+2		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања са пратећим презентацијама, аудиторне вежбе, семинарски радови, консултације и дискусије.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени или усмени испит	40
практична настава	5		
колоквијум-и	40		
семинар-и	10		

Табела 5.2.19.

Студијски програм: МЕНАЏМЕНТ, ФИТОМЕДИЦИНА, АГРОНОМИЈА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ПРЕДУЗЕТНИШТВО			
Наставник/наставници: др Спасојевић Саша			
Статус предмета: Обавезан, изборни, изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета Основни циљеви овог предмета је потпуно разумевање предузетништва као актуелне пословне филозофије, као и значаја и улоге предузетника у савременом економском развоју. СТИЦАЊЕ ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА О РАЗВОЈУ ТЕОРИЈЕ ПРЕДУЗЕТНИШТВА И СТИЦАЊЕ ТЕОРИЈСКИХ И ПРАКТИЧНИХ ЗНАЊА О ИЗРАДИ БИЗНИС ПЛАНА КАО НЕИЗОСТАВНОГ УСЛОВА ЗА ПОКРЕТАЊЕ ПРЕДУЗЕТНИЧКОГ ПОДУХВАТА.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени за самосталну процену пословних прилика, њихову тржишну валоризацију, процену сопствених (предузетничких) способности, дефинисање предузетничких стратегија, моделирање пословног плана, као и разумевање неопходних управљачких вештина. Овладавање знањима у области предузетништва, оспособљеност студената за самостална истраживања и трагања за новим пословним подухватима, њихово валоризовање и одлучивање, као и управљање већ разрађеним пословима.			
Садржај предмета Теоријска настава Концепт предузетништва. Креативност иновативност. Врсте и развој предузетништва: Велико и мало предузетништво, Чиниоци који подстичу предузетништво, организационо окружење за спољашње и унутрашње предузетништво, Проблеми предузетника у управљању малим предузећима, Предузетнички менаџмент, Предузетништво и иновације, Припреме за развој и развој предузетништва, Предузетништво и иновације, Особине предузетника, Креативност и предузетникСпособност предузетника за комуницирање, Преузетникова посвећеност послу и преузимање ризика, Предузетник као лидер, Разлике између предузетника и руководиоца. Развој производа. Менаџмент и предузетништво: Процес предузетништва, Предузетнички избор идеје, Одлучивање, Предузетнички инкубатори, Куповина франшизе и постојећег посла, Пословни план, Анализа пословних идеја, Обезбеђивање ресурса и потенцијални извори финансирања, Одабирање седишта фирме, Управљање малим предузећем, Фазе раста малог предузећа. Менаџмент у предузетништву: Улога оног ко управља, Комуникација, Састанци, Консултовање, Делегирање, Контролисање Кореспонденција, Пословни бон-тон. Практична настава Прати наставу спроводећи обнављање градива на примерима позитивне праксе. Ради се на припреми, изради и одбрани семинарског рада.			
Литература 1. Сајферт, З., Ћоћкало, Д.,Предузетништво, Технички факултет „Михајло Пупин“, Зрењанин, 2012.			
Број часова активне наставе: 2+2		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Настава се изводи кроз предавања праћена вежбама у комбинацији са интерактивном наставом. Градиво ће бити презентовано путем презентација у Microsoft PowerPoint-у. Предавања су базирана на примерима из литературе и праксе. Провера знања врши се путем колоквијума и презентације и одбране семинарског рада, током семестра и полагањем завршног испита.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени или усмени испит	30
колоквијум-и	50		
семинар-и	10		

Табела 5.2.20.

Студијски програм: МЕНАѢМЕНТ, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ПОСЛОВНО ПЛАНИРАЊЕ			
Наставник/наставници: др Спасојевић Саша			
Статус предмета: Обавезан, обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета Циљ предмета је оспособљавање студената за новије приступе планирања у предузећу које се посматра као функција менаѢмента. Полази се од утицаја планирања на структурне промене на макро и на микроекономском нивоу.			
Исход предмета Знања и вештине. У професионалном послу студенти треба да поседују знања и вештине у поступности стратешког планирања и примени конкретних метода и модела у стратегијском пословном планирању, као и да буду оспособљени за ефикасно учење, критичко мишљење, тимски рад, презентацију знања, евалуацију наставног процеса и евалуацију исхода учења.			
Садржај предмета Теоријска настава Појам и значај менаѢмента. Системи и системски приступ. Проблематика менаѢмерског планирања: нивои планирања, стратегијско планирање, елементи стратегијског плана, нивои стратегија, фактори утицаја на избор стратегије, процес планирања, врсте планова. Појам предвиђања: екстраполације, процене експерата, симулације. Појам и природа одлучивања: врсте одлучивања, поделе и врсте пословних одлука, проблеми у одлучивању, грешке у одлучивању, контингентни приступ одлучивању, одлучивање у условима извесности, неизвесности и ризика, системи подршке одлучивању, технике одлучивања, антиципативно и секвенцијално доношење одлука, систем доношења одлука. Процес израде и примене пословног плана: кораци у процесу израде, организација процеса планирања, дијагноза стања, дефинисање циљева и стратегија, израда планова пословних функција, израда финансијског плана, начини спровођења процеса израде пословног плана, процес примене пословног плана. Пословни планови: појам, намена корисници пословног плана, фазе израде пословног плана, обим пословног плана. Форма пословног плана. Практична настава Студенти активно учествују у анализи и дефинисању стратегијских проблема у организационим системима и симулирају пословне планове. Изучавају примере израде пословног плана.			
Литература Обавезна: 1. Радић В., Пословно планирање, Висока школа за пословну економију и предузетништво, Београд, 2020. Допунска: 1. Ђорђевић, Д. Ђоћкало, Д. Пословно планирање, ТФ „Михаило Пупин“, Зрењанин, 2012. Поглавље 5.			
Број часова активне наставе: 2+2		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Настава се изводи кроз предавања праћена вежбама у комбинацији са интерактивном наставом. Градиво ће бити представљено путем презентација у Microsoft PowerPoint-у. Предавања су базирана на примерима из литературе и праксе. Провера знања врши се путем колоквијума и презентације и одбране семинарског рада, током семестра и полагањем завршног испита.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени или усмени испит	30
колоквијум-и	50		
семинар-и	10		

Табела 5.2.21.

Студијски програм: АГРОНОМИЈА, ФИТОМЕДИЦИНА, МЕНАЏМЕНТ, ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ЕКОЛОГИЈА			
Наставник/наставници: др Милан Глишић			
Статус предмета: Изборни, изборни, обавезан, обавезан, изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета: Студенти треба да стекну основна знања из екологије. Основни циљ курса представља усвајање знања о структури и начину функционисања природних система на еколошком нивоу, значају утицаја еколошких фактора на живи свет и основним процесима који се одвијају у екосистему.			
Исход предмета Студенти ће савладати основне принципе екологије, што ће им омогућити лакше разумевање природних феномена и процеса.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Увод у екологију. Развој, дефиниција, предмет, циљ и значај проучавања екологије. Еколошке дисциплине и подела екологије. Основни појмови у екологији. Еколошка валенца. Еколошка ниша. Адаптације. Животна форма. Еколошки фактори – појам, карактеристике и подела. Зрачење и светлост; утицај Сунчевог зрачења на жива бића. Топлота; утицај топлоте на жива бића. Вода и влажност; утицај воде и влажности на жива бића. Ваздушна кретања и утицај ветра на жива бића. Клима као фактор дистрибуције живих бића – зонобиоми. Едафски фактори. Орографски фактори. Биотички фактори. Нивои организације еколошких система. Популација: популациони атрибути, популациона динамика. Биоценоза: састав и структура биоценозе, односи исхране, сукцесије. Екосистем: структура екосистема, функционисање екосистема, кружење материје и протикање енергије, динамика екосистема, класификација екосистема. Предео, биоми и биосфера. <i>Практична настава</i> Одређивање ширине еколошке валенце. Моделовање еколошке нише. Животне форме биљака и животиња. Мерење и праћење абиотичких фактора у животној средини: сунчева светлост, температура, вода и влажност, састав и кретање ваздуха, реакција средине. Утицај абиотичких фактора на морфолошке карактеристике биљака и животиња. Интеракције између живих бића. Одређивање основних атрибута популације. Биоценоза: састав врста и диверзитет, индекси сличности. Кружење материје и протикање енергије у екосистему. Елементи предела. Зонобиоми и климадијаграми.			
Литература 1. Лакушић, Д., Шинжар-Секулић, Ј., Ракић, Т., Сабовљевић, М. (2015). Основи екологије. Универзитет у Београду, Биолошки факултет, Београд. 2. Тешић, Р., Коматина, С. (2014). Увод у екологију. Европски универзитет Брчко, Брчко. 3. Шинжар-Секулић, Ј., Лазаревић, М., Кузмановић, Н., Јанковић, И., Ракић, Т., Лакушић, Д. (2017). Практикум из основа екологије. Универзитет у Београду, Биолошки факултет, Београд. 4. Ракић, Т., Лазаревић, М., Томовић, Г., Сабовљевић, М., Шинжар-Секулић, Ј. (2021). Екологија биљака – практикум. Универзитет у Београду, Биолошки факултет, Београд. 5. Крпо-Ћетковић, Ј., Стаменковић, С., Плећаш, М., Ћетковић, А., Била-Дубаић, Ј., Суботић, С. (2014). Екологија животиња – практикум. Основи екологије. Универзитет у Београду, Биолошки факултет, Београд.			
Број часова активне наставе: 2+2		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе: Теоријска настава, практична настава, теренски рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	усмени испит	40
практична настава	10		
колоквијум	10		
тестови	30		

Табела 5.2.22.

Студијски програм: МЕНАѢМЕНТ, ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: УПРАВЉАЊЕ ЉУДСКИМ РЕСУРСИМА			
Наставник/наставници: др Грујић Дејан			
Статус предмета: Обавезан, изборни, изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање студената са улогом и значајем управљања људским ресурсима. - Савладавање управљачких метода и техника које подстичу развој савремених организација и повећавају мотивацију запослених. - Стицање стручних знања из области планирања, обезбеђивања, обуке, и мотивације кадрова. - Усвајање вештина потребних за тимски рад при реализацији пословних пројеката. 			
Исход предмета			
Након успешно савладаног градива, студент ће бити оспособљен да:			
<ul style="list-style-type: none"> - Разуме улогу и значај управљања људским ресурсима за конкурентност савремених организација. - Изврши формирање организације кроз процес планирања регрутовања и селекције кандидата. - Примени основне методе обуке, развоја, и оцењивања у организацији. - Формира зараде запослених и управља флукуацијом запослених. - Примени у пракси методе и технике управљања људским ресурсима, и на тај начин обезбеди већу ефикасност и ефективност пословања у организацији у којој ради. 			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Дефинисање менаѢмента људских ресурса: Садржај менаѢмента људских ресурса, Елементи менаѢмента људских ресурса.			
Предвиђање потреба за људским ресурсима: Стратегијски менаѢмент људских ресурса, Значај стратегијског менаѢмента људским ресурсима, Анализа посла. Регрутовање и селекција људских ресурса: Регрутовање, Стратегија регрутовања, Друга страна регрутовања – тражење посла, Селекција.			
Мотивисање и награђивање: Праћење радне успешности, Мотивација, Награђивање запослених, МенаѢтери и стил менаѢтера.			
Образовање запослених: Важност образовања, Процес образовања у организацији, Утврђивање образовних потреба, Циљеви образовања, Нови трендови у образовању „организација која учи“, Оцена перформанси запослених, Фокус оцењивања, Тренинг и развој запослених, Развој каријере.			
Напредовање људских ресурса: Уопште о напредовању, Напредовање у струци, Напредовање запослених у току рада, Услови за напредовање људских ресурса, Системи напредовања људских ресурса, Развој менаѢмента, Методе, Технике и програми развоја менаѢтера, Програми развоја менаѢтерског стила, Управљање каријером, Стрес и управљање стресом, Флукуација, Апсентизам.			
Практична настава			
На аудиторним вежбама се анализирају и решавају конкретни проблеми из области управљања кадровима:			
<ul style="list-style-type: none"> - Предвиђање понуде и тражње људских ресурса. - Попуњавање уобичајне форме CV-ија. - Обука запослених на примеру конкретне компаније. - Оцењивање перформанси запослених у конкретном предузећу. 			
У оквиру вежби организује се обилазак значајнијих привредних и туристичких друштава која упошљавају већи број радника.			
Литература			
Обавезна:			
1. Богићевић Миликић, Б.: (2017.), МенаѢмент људских ресурса, Измењено и допуњено издање, ЦИДЕФ, Београд			
Допунска:			
1. Сајферг,З.:(2004.), МенаѢмент људских ресурса, Универзитет у Новом Саду, Технички факултет, Зрењанин (глава 1, 2, 4)			
Број часова активне наставе: 2+2		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе - Настава се изводи кроз предавања, аудиторне вежбе, дискусије обраде студије случајева, и презентацију семинарских радова.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени или усмени испит	40
колоквијум-и	40		
семинар-и	10		

Табела 5.2.23.

Студијски програм : АГРОНОМИЈА, ПРЕДУЗЕТНИЧКИ МЕНАЏМЕНТ, ФИТОМЕДИЦИНА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ОСНОВЕ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ			
Наставник/наставници: др Сузана Кнежевић			
Статус предмета: Изборни, изборни, изборни, изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета Стицање знања о основним елементима животне средине, узроцима и последицама загађивања, заштитом и унапређењем животне средине.			
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени за: разумевање основних термина везаних за животну средину и њену заштиту, разумевање основних процеса и појава у животној средини, уочавање и дефинисање најважнијих проблема из области заштите, развијање свести о потреби очувања и заштите животне средине, схватање мултидисциплинарности проблематике заштите животне средине.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Појмовно одређење животне средине и екологије; Васиона и Сунчев систем; Утицај штетних материја на поједине сфере на Земљи (литосфера, хидросфера, атмосфера, биосфера); Извори загађивања (природни, антропогени); Загађивање и заштита ваздуха од загађивања; Загађивање и заштита вода од загађивања; Загађивање и заштита земљишта од загађивања; Топлота и бука - извори, последице и заштита; Граничне вредности концентрације (ГВ); Процена ризика (ризик, токсичност и нетоксичност, изложеност и доза, препознавање хазарда); Последице загађивања животне средине (акциденти, киселе кише, ефекат стаклене баште); Међународно-правно и државно-правно регулисање заштите животне средине; Стратешка процена утицаја на животну средину; Стандарди управљања заштитом животне средине; Концепт образовања за животну средину. <i>Практична настава</i> Практична настава прати теме обрађене на теоријској настави. На аудиторним вежбама анализирају се практични примери и иновације везане за решавање проблема који се односе на заштиту животне средине.			
Литература 1. Ђармати, Ш., Веселиновић, Д., Гржетић, И., Марковић, Д.: <i>Животна средина и њена заштита, Књига I, Животна средина</i> , Факултет за примењену екологију „Футура“, Београд, 2008. 2. Штрбац, Д., Гегић Петровић, А., Миросављевић, З.: <i>Увод у инжењерство заштите животне средине</i> , Универзитет у Новом Саду, Факултет техничких наука, Нови Сад, 2014. 3. Ђорђевић, С.: <i>Заштита животне средине</i> , у <i>Примењена екологија-водич</i> , Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Београд, 2014, стр.33-51. 4. Благојевић, Љ.: <i>Животна средина и здравље</i> , Универзитет у Нишу, Факултет заштите на раду у Нишу, 2012.			
Број часова активне наставе	Теоријска настава: 3		Практична настава: 2
Методе извођења наставе Предавања са пратећим презентацијама, аудиторне вежбе, семинарски радови, дискусије и консултације.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	5	писмени испит	
практична настава	5	усмени испит	40
колоквијум (два колоквијума)	40		
семинарски рад	10		

Табела 5.2.24.

Студијски програм: АГРОНОМИЈА, ФИТОМЕДИЦИНА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ПЧЕЛАРСТВО			
Наставник: др Горан Станишић			
Статус предмета: Изборни, изборни, изборни			
Број ЕСПБ:6			
Услов: Нема			
Циљ предмета Стицање основних знања о пчелама, технологији пчеларства и значају пчеларства у сточарству, као и производима пчела.			
Исход предмета Знања. Студент треба да покаже знања из области познавања пчеларства у пољопривреди, морфологији и анатомији медоносне пчеле, размножавању пчела, леглу и животу пчелињег друштва у току године, гајењу пчела и хигијени пчеларења. Вештине. Студент треба да буде оспособљен: да схвати значај медоносне пчеле у пољопривреди са директним и индиректним користима, да препозна и опише спољашње и унутрашње органе медоносне пчеле, схвати основе гајења, репродукције и исхране, препозна и санира штеточине и болести легла и пчела, тимски рад, евалуацију наставног процеса и евалуацију исхода учења.			
Садржај предмета Теоријска настава Живот пчелињег друштва. Увод, систематика пчела, живот пчелињег друштва, генетика, селекција и оплемењивање пчела, апитехника, хигијена пчеларења и санација, главне медоносне биљке и експлоатација. Значај и утицај пчела на животну средину. Практична настава Постављање пчелињака. Прибор и опрема у пчеларству. Преглед пчела. Чишћење кошница. Пролећно прихрањивање пчела. Намештање сатних основа. Изједначавање пчелињих друштава. Замена матица, додавање матица. Цеђење меда. Припрема пчелињих друштава за зиму.			
Литература 1. Блекистон, Хауланд: Пчеларство за неупућене: превод другог издања, Београд: Микро књига, 2014. 2. Кулинчевић Ј., Гачић Р.: Пчеларство. Београд, 1991. 3. Кулинчевић, Ј.: Пчеларство. Београд: Паргенон, 2021 4. Константиновић Б.: Практично пчеларство. Савез пчеларских организација Србије, Београд, 1996. 5. Ђеримагић, Х.: Пчеларство. Задружна књига, Сарајево, 1991. 6. Ђорђе Добрић и сар.: Болести пчела, Факултет ветеринарске медицине, Београд, 2000. 7. Славко Цветнић: "Вирусне болести животиња", Школска књига, Загреб, 1997. 8. Славко Цветнић: "Бактеријске и гљивичне болести животиња", Школска књига, Загреб, 2002.			
Број часова активне наставе 2+2		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе Теоријска настава, практичне вежбе и интерактивни часови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	усмени испит	60
колоквијум	10		
тестови (два теста)	20		

Табела 5.2.25.

Студијски програми: МЕНАѢМЕНТ, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: МЕНАѢМЕНТ ПРОМЕНА			
Наставник: др. Борислав Коларић			
Статус предмета: Изборни, изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Циљ предмета је да омогући студентима да разумеју различите приступе и технике управљања променама унутар организације. Предмет се фокусира на разумевање фактора који утичу на успешност и ефективност увођења организационих промена. Сврха предмета је да дефинише основне субјективне елементе управљања променама, омогући разумевање основних категорије промена и процеса промена, анализира улогу, задатке и ефективност деловања у променама. У оквиру предмета, проучаваће се улога лидерства у процесу креирања организационе климе која подстиче креативност запослених а која је неопходна за спровођење промене на адекватан начин.			
Исход предмета : Овај предмет развија способности студената да, у контексту управљања променама, стекну и на прави начин у пракси примене знање и вештине приликом анализе, планирања и избора најсврхисходније алтернативе, креирања процеса спровођења промене и стварања климе којом се подстиче креативност запослених како би се спровеле иновације и планиране промене .			
Садржај предмета: Теоријска настава: <ul style="list-style-type: none"> • МенаѢмент и организација, • Контекст промена, • Потребне за увођењем организационих промена, • Управљање променама и развој организације, • Квалитет одлука, ефективност и ефикасност, • Модел управљања променама према Џон Котеру, • Други модели управљања променама, • Процес управљања организационим променама, • Промене и њихове последице, • Отпори променама, • Решавање конфликта, • Комуникација и промене, • Управљање променама и организациона култура, • Лидерство и управљање променама, • Однос управљања променама са другим менаѢмент дисциплинама. Практична настава: Представљање и анализа различитих студија случаја. Организовање радионица са одговарајућом тематиком.			
Литература: Обавезна: 1. Hill. L., <i>Управљање променом</i> , Дата статус, Београд, 2014. Допунска: 1. Котер Џ. <i>Вођење промене</i> , Желнид, Београд, 1998. (други део)			
Број часова активне наставе 2+2	Теоријска настава: 2	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе: Настава се изводи аудиторним и визуелним методама кроз предавања, power point презентацију и интерактиван рад са студентима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току наставе	10	Писмени или усмени испит	40
Колоквијум (два)	40		
Семинарски рад	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Табела 5.2.26.

Студијски програм: ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ЗАШТИТА БИОДИВЕРЗИТЕТА			
Наставник: др Милан Глишић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета: Разумевање појма биодиверзитета, као саставне компоненте животне средине. Разумевање значаја биодиверзитета за нормално функционисање екосистема и одвијање природних процеса у животној средини. Упознавање студената са разноврсношћу биљног и животињског света Србије и Балкана. Упознавање са факторима угрожавања биодиверзитета. Стицање вештина за процену утицаја на биодиверзитет и процену статуса угрожености биљних и животињских таксона. Савладавање проблематике заштите биодиверзитета, као и одрживог коришћења биолошких ресурса, уз упознавање са међународним иницијативама и националном и европском правном регулативом која се односи на заштиту природе.			
Исход предмета: Студенти ће овладати основним појмовима везаним за разноврсност живог света и развити критички став о значају очувања биодиверзитета у контексту заштите животне средине и одрживог развоја. Студенти ће развити вештине теренског истраживања биодиверзитета, детерминације најзначајнијих таксономских група и њихових представника, едификаторских врста биљака, као и детерминације станишта и екосистема, њиховог мапирања, процене стања и детекције фактора угрожавања. Студенти ће бити оспособљени да изврше процену различитих човекових активности на биодиверзитет и да предложи одговарајуће мере заштите. Студенти ће бити упознати са законском регулативом у овој области, као и са основним методама у конзервационој биологији, али и оспособљени да та знања примене на конкретним примерима.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Дефиниција биодиверзитета. Настанак и диверзификација живота. Нивои биодиверзитета: генетички, специјски и екосистемски диверзитет. Екосистемске услуге регулације, снабдевања, подршке и културног значаја. Фактори угрожавања биодиверзитета: раст светског становништва, привредне активности (пољопривреда, шумарство, урбанизација, водопривреда, рударство, енергетика, туризам), загађење животне средине, климатске промене, инвазивне врсте, прекомерна експлоатација врста. Црвене листе и црвене књиге и IUCN категоризација таксона. Иницијативе за очување биодиверзитета. Европске еколошке мреже. Међународне организације за заштиту природе. Очување биодиверзитета у Србији: стратешки и законски оквир, заштићена природна добра, заштићена подручја, строго заштићене и заштићене врсте. Заштита, очување и одрживо коришћење биолошких ресурса. Основи конзервационе биологије. Активна заштита биодиверзитета: in-situ и ex-situ заштита биодиверзитета. Основи реастаурационе екологије: обнова и унапређење екосистема. <i>Практична настава</i> Детерминација врста најзначајнијих група биљака и животиња и њихових представника уз помоћ приручника и кључева. Теренска инвентаризација биодиверзитета. Методологије мерења диверзитета. Процена стања популација биљака и животиња. IUCN критеријуми категоризације таксона. Алфа, бета и гама диверзитет заједница. Мапирање станишта. Валоризација екосистема и екосистемских услуга. Детекција фактора угрожавања биодиверзитета. Процена утицаја на биодиверзитет. Законска регулатива у области заштите природе и биодиверзитета. Посета заштићеним подручјима (НП Фрушка Гора, ПИО Авала, СРП Засавица или СРП Обедска бара).			
Литература: Основна: 1. Амићић, Ј. (2020). Очување биодиверзитета. Универзитет Сингидунум, Београд. https://singipedia.singidunum.ac.rs/izdanje/43278-ocuvanje-biodiverziteta Допунска: 2. Вујић, А. (2008). Заштита природе. Универзитет у Новом Саду, Природно-математички факултет, Департаман за биологију и екологију, Београд. 3. Мијовић, А., Секулић, Н., Поповић, С., Ставретовић, Н., Радовић, И. (2012). Биодиверзитет Србије – стање и перспективе. Завод за заштиту природе Србије, Београд. 4. Миловановић, М., Шијачић-Николић, М., Ђорђевић Милошевић, С. (2021). Заштита угрожених врста. Универзитет Сингидунум, Београд. https://singipedia.singidunum.ac.rs/izdanje/43683-zastita-ugrozenih-vrsta			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе Интерактивна теоријска настава, практична настава, теренски рад, одбране семинарских радова			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања и вежби	10	усмени испит	40
семинарски рад	20		
тестови	30		

Табела 5.2.27.

Студијски програм: ФИТОМЕДИЦИНА, АГРОНОМИЈА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ЕКОЛОШКА БИЉНА ПРОИЗВОДЊА			
Наставник/наставници: др Вера Рашковић			
Статус предмета: Изборни, обавезан, обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета: Предмет треба студенту да омогући стицање: Знања/разумевања о привредном (исхрана људи, индустријска прерада) агротехничком ,економском пре свега еколошком значају Еколошке биљне производње.			
Исход предмета На крају курса студент треба да овлада теоријским и практичним знањима; о специфичности технологије у еколошкој у односу на конвенционалну биљну производњу.			
Садржај предмета Теоријска настава Увод. Значај еколошке пољопривреде - агрономски, еколошки, економски и социјални аспекти, Еколошка пољопривреда и екотуризам, предности и недостаци органске у односу на конвенционалну производњу. Потенцијални потрошачи еколошких производа. Законска регулативе из области еколошке (органске) производње хране (EU, IFOAM, FiBL, NOA и др.). Покрети органских произвођача хране у свету и код нас, њихов значај и утицај, Поступак сертификације еколошких (органских) производа. Период конвезије. Књига поља. Услови за заснивање биљне производње, Критеријуми при планирању плодореда, обрада земљишта, екокоридори, здружени усеви, , избор врсте и сорте. Набавка репроматеријала у складу са законском регулатива, заштита биља у еколошкој производњи, убирање плодова, дистрибуција еколошких производа. Основе повртарске и воћарске еколшке (органске) производње. Практична настава Семинарски рад утврђивање површина у свету и код нас под органским производњом., попуњавање сертификата, вођење књиге поља, планирање плодореда, Одабир биљних врста за формирање екокоридора, дозвољена ђубрива у еколошкој производњи, биопрепарати , припремање, уварака, чајева и мацерата. Паковање воћа и поврћа, предлози за савремену амбалажу, могућности развоја еколошке биљне производње и екотуризма кроз локалне манифестације.			
Литература 1.Група аутора Органска пољопривреда (2008): Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад 2. Група аутора (2014): Брошура за фармере из органске производње, Висока пољопривредна школа струковних студија, Шабац 3. Радовановић Оливера(2014) Чудесни свет органске пољопривреде, Зелена Мрежа Војводине, Нови Сад			
Број часова активне наставе: 3+2		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методe извођења наставе: Настава се изводи кроз предавања и аудиторне вежбе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени или усмени испит	40
практична настава			
колоквијум-и	20		
семинар-и	30		

Табела 5.2.28.

Студијски програм: МЕНАЦМЕНТ, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: УПРАВЉАЊЕ ФИНАНСИЈАМА			
Наставник/наставници: др Грујић Дејан			
Статус предмета: Обавезан, обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета			
<ul style="list-style-type: none"> - Упознавање са значајем ефикасног управљања ограниченим ресурсима предузећа. - Разумевање значаја постављеног адекватног управљања у предузећу заснованог на обележјима интегративности, веродостојности, валидности и делотворности. - Детаљна анализа билансних позиција, како биланса стања, тако и биланса успеха. - Овладавање примењеним и теоријско-аналитичким знањима у вези финансијске анализе. - Разумевање информација из финансијског извештаја и евиденција ради квалитетног доношења пословних одлука. 			
Исход предмета			
Након успешно савладаног градива, студент ће бити оспособљен да:			
<ul style="list-style-type: none"> - Стекне примењена и теоријско-аналитичка знања из области финансијског управљања. - Стекне знања и практичне вештине из области финансијских извештаја, основних показатеља финансијске анализе, ризика пословног окружења, анализе новчаних токова, анализе основних и обртних средстава, анализе дугорочних и краткорочних извора финансирања и оцене инвестиционих пројеката. 			
Садржај предмета			
Теоријска настава			
Вертикална, хоризонтална и графичка анализа биланса, Показатељи ликвидности, пословне активности, дуга, рентабилности и власништва, Пословни левериџ, Финансијски левериџ, Укупни левериџ, Новчани ток из пословне инвестиционе и финансијске активности, Анализирање новчаних токова, План токова готовине, Финансирање обртних средстава, Потраживање од купаца, Управљање залихама, Сопствени позајмљени капитал предузећа, Формирање каматне стопе финансијских средстава, Цена капитала, Статичке методе оцене инвестиционих пројеката, Динамичке оцене инвестиционих пројеката.			
Практична настава			
<ul style="list-style-type: none"> - Праћење пословних перформанси предузећа. - Компаративна анализа пословних перформанси поштанских оператора. - Кредитна политика према купцима. - Формирање продајне цене нафтних деривата (пример калкулације горива Лукоил на основу праћења дневног кретања цене сирове нафте на Лондонској берзи). - Израда и презентација семинарских радова на одабране теме које су дефинисане у складу са садржајем предмета. 			
Литература			
Обавезна:			
1. Тодоровић, М., Иванишевић, М.:(2018), Пословне финансије, Економски факултет, Београд			
Допунска:			
1. Обрадовић,Б.:(2021.), Финансијско извештавање, Универзитет у Крагујевцу, Економски факултет, Крагујевац (део 1, 2, 4)			
Број часова активне наставе: 2+2		Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
Методе извођења наставе			
Настава се изводи кроз предавања, дискусије и практичне вежбе – израда задатака из области.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени или усмени испит	40
колоквијум-и	40		
семинар-и	10		

Табела 5.2.29.

Студијски програми: МЕНАѢМЕНТ, ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: УПРАВЉАЊЕ ПРОЈЕКТОМ			
Наставник: др. Борислав Коларић			
Статус предмета: Обавезан, изборни, обавезни			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Предмет је осмишљен тако да покаже одговарајући методолошки приступ реализацији пројеката, као и да студенте упозна са специфичним методама и техникама неопходним за успешно управљање пројектима. Циљ предмета фокусира се на упознавање студента са проблемима припреме, креирања, реализације, координације и контроле пројекта као основних алата за прилагођавање захтевима турбулентног тржишта, као и стицању знања из теорије и праксе управљања пројектиним тимовима, неопходних за планирање и успешну реализацију разноврсних пројектних циљева и задатака.			
Исход предмета: Студент ће стећи стручност и вештине у вези планирања пројекта, узимајући у обзир његову стварну изводљивост, рок, буџет и ризик. Овладаће организационом способности имплементације планираног пројекта, користећи методе и технике управљања пројектом. Такође, студент ће бити оспособљен за практичну примену стручних знања на пољима интеграције процеса, управљања обимом, квалитетом, временом, трошковима, комуникацијом, ризиком, набавком и уговорима, приликом планирања и реализације пројекта, као и вештинама везаних за формирање и ефикасно руковођење пројектним тимовима.			
Садржај предмета: Теоријска настава: <ul style="list-style-type: none"> • Увод у управљање пројектом, • Упознавање са радом у програму MS project , • Процеси управљања пројектом, • Управљање интеграцијом пројекта, • Управљање обимом пројекта, • Управљање временом пројекта, • Управљање трошковима пројекта, • Управљање квалитетом пројекта, • Управљање ресурсима на пројекту, • Развој и управљање пројектног тима, • Управљање комуникацијом на пројекту, • Управљање ризиком на пројекту, • Управљање набавком на пројекту, • Управљање уговарањем на пројекту • Управљање стејкхолдерима на пројекту. Практична настава: Израда и анализа WBS и осталих структурних дијаграма. Израда мрежних дијаграма и гантограма, Анализа времена на основу CPM и PERT метода.			
Литература: Обавезна: 1. Авлијаш Р., Авлијаш Г., <i>Управљање пројектом</i> , Универзитет Сингидунум, Београд, 2022. Допунска: 1. Бабић, М.: <i>Управљање пројектом</i> , СЕКОМ books, Нови Сад, 2008. (други део).			
Број часова активне наставе 3+3		Теоријска настава: 3	Практична настава: 3
Методe извођења наставе: Настава се изводи аудиторним и визуелним методама кроз предавања, power point презентацију и интерактиван рад са студентима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току наставе	10	Писмени или усмени испит	40
Колоквијум (два)	40		
Семинарски рад	10		

Табела 5.1.30.

Студијски програм: АГРОНОМИЈА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: АНИМАЛНИ ПРОИЗВОДИ			
Наставник/наставници: др Биљана Делић Вујановић, др Маја Дошеновић Маринковић			
Статус предмета: Изборни, изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета Упознавање студената са хигијенском оценом и квалитетом намирница анималног порекла.			
Исход предмета Знања: Студент треба да покаже познавање из области квалитета и сензорне анализе производа анималног порекла (млеко, месо, јаја, мед, прополис, риба). Вештине: Студент треба да буде оспособљен за познавање технолошки процеса у индустрији анималних производа, тимски рад, евалуацију наставног процеса и исхода учења.			
Садржај предмета Теоријска настава Значај меса и производа од меса у исхрани људи. Кланице. Животиње за клање. Најважнији мишићи и мишићне партије меса. Производи клања. Грађа и хемијски састав меса. Масно ткиво, унутрашњи органи. Хранљива вредност и особине меса Разврставање и категорисање меса домаћих животиња и живине. Производи од меса (сушени производи, конзерве од меса, барене кобасице, куване кобасице, масти. Конзервирање месних производа, паковање и категорисање. Значај млека у исхрани човека. Значај млека у индустријској преради. Хемијски састав млека. Млеко других врста животиња. Особине млека. Хлађење, сабирање и транспорт млека. термичка обрада млека. Ферментисани производи (јогурт, кефир, ацидофилно млеко, воћни јогурт, бијогурт). Згуснуто млеко, млеко у праху. Производи од млека с концентрованом млечном машћу (павлака, маслац кајмак, масло). Сладолед. Сир, сурутка. Тржиште млечних производа. Млекара. Законски прописи у хигијенско-здравственој контроли производње и промета млека и производа од млека. Димљени производи. Рибље месо, кавијар. Састав, хранљива вредност и класирање јаја. Практична настава Испитивање квалитета сировина, меса и месних прерађевина. Посета кланици. Испитивање квалитета млека и млечних производа, јаја, меда и рибе. Посета млекари.			
Литература 1. Теодоровић В, Димитријевић М, Карабасил Н, Василев В. (2015): Хигијена и технологија меса (учбеник). Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Научна КМД, Београд 2. Теодоровић В, Бунчић О, Карабасил Н, Димитријевић М, Василев Д. (2012): Хигијена и технологија меса (практикум). Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, Научна КМД, Београд. 3. Катић В, Булајић С. (2018): Хигијена и технологија млека, Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, ЦИД. 4. Карабасил Н, Савић-Радвановић Р, Стајковић С, Чобановић Н, Сувајић Б. (2020): Контрола намирница анималног порекла (практикум). Факултет ветеринарске медицине, Универзитет у Београду, ЦИД, Београд. 5. Благојевић Б., Куруца ЈБ. (2017): Практикум из Хигијене меса. Пољопривредни факултет, Нови Сад. 6. Балтић Ж. М. и Карабасил Н. (2011): Контрола намирница анималног порекла. Ветеринарска комора, Београд. 7. Плавша Н., Недић Н. (2015): Практикум из пчеларства, Пољопривредни факултет, Нови Сад.			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Теоријска настава са интерактивним учењем се изводи уз примену аудио-визуелних метода (PowerPoint презентације). Практичне вежбе се изводе у лабораторији са интерактивном наставом.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	испит (писмено или усмено)	30
практична настава	20		
колоквијум-и	40		

Табела 5.2.31.

Студијски програм: АГРОНОМИЈА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: АНИМАЛНИ И ГЕНЕТИЧКИ РЕСУРСИ			
Наставник: др Горан Станишић			
Статус предмета: Изборни, изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета: Циљ наставе из овог предмета је упознавање студената са степенима угрожености раса стоке и живине. Значајем очувања аутохтоних раса, методама њихове конзервације (ex-situ, in-situ), економским параметрима гајења аутохтоних раса, као и историјским наслеђем сточарства у Србији.			
Исход предмета: Знања: Познавање терминологије у генетици и конзервационој генетици; Значаја очувања постојећег генетичког диверзитета домаћих животиња; Наследне основе малих популација домаћих животиња; Типова конзервације. Вештине: Израчунавања ефективне величине популације; Метода утврђивања степена сродства и инбридинга у малим популацијама; Очувања појединих раса говеда, свиња, оваца, коза, коња и живине као генетичких ресурса применом могућих типова конзервације.			
Садржај предмета: Теоријска настава: Материјална основа наследности. Наслеђивање квалитативних особина домаћих животиња. Летални гени и аномалије. Наслеђивање квантитативних особина: Конзервациона генетика; Генетички ресурси у говедарству; Генетички ресурси у свињарству; Генетички ресурси у овчарству и козарству; Генетички ресурси у коњарству; Генетички ресурси у живинарству. Практична настава: Примена знања у решавању практичних проблема из области наслеђивања особина домаћих животиња. Наслеђивање квалитативних и квантитативних особина код домаћих животиња. Анализа фреквенције гена и генетска равнотежа. Процена фактора ризика у конвенционалној сточарској производњи. Критеријуми степена угрожености раса. Особине од значаја за очување појединих раса. Типови објеката за анималне генетичке ресурсе. Производни значај аутохтоних раса.			
Литература: 1. Катарина Боројевић: Гени и популација. Нови Сад, 1991. 2. Ђелић Н., Станимировић З.: Принципи генетике. Елит Медица, Београд, 2004. 3. Ђедовић Р.: Генетика домаћих и гајених животиња. Практикум, Београд, 2011. 4. Латиновић, Д.: Популациона генетика и оплемењивање домаћих животиња. Практикум. Београд, 1996. 5. Станчић Б., Шахиновић Р.: Биотехнологија у репродукцији свиња. Нови Сад, 1998. 6. Богосављевић-Бошковић, Снежана и Митровић, С.: Гајење различитих врста живине. Агрномски факултет, Универзитет у Крагујевцу, Чачак, 2005. 7. Митровић, С., Грубић, Г.: Одгајивање и исхрана коња (учбеник). Београд, 2003. 8. Митровић, С.: Коњарство-практикум. Београд, 2005.			
Број часова активне наставе			
Предавања: 3	Вежбе: 2	Други облици наставе: 0	Студијски истраживачки рад: 0
Остали часови			
Методе извођења наставе: Теоријска настава, практичне вежбе и интерактивни часови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	60
колоквијум	10		
тестови (два теста)	20		

Табела 5.2.32.

Студијски програм : АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: СТРУЧНА ПРАКСА 1			
Наставник: Координатор мр Ивана Владимировић			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 3			
Услов: Нема			
Циљ предмета Упознавање студената смера са основним принципима и логиком функционисања привредних субјеката. Непосредно упознавање и обучавање за рад на пословима из области агроекономије и агробизниса. Студенти приликом обављања ове праксе се упознају и раде на примерима, организовању и праћењу процеса производње.			
Исход предмета Студенти кроз упознавање са основним принципима рада, организације руковођења у привредним субјектима оспособљавају се за адекватније спознавање градива у предстојећем делу студија. После обављене праксе и урађеног дневника праксе, студент ће бити у могућности да сагледа и упореди могућности практичне примене стечених теоријских знања и у том погледу формира одређено мишљење.			
Садржај стручне праксе У току 15 радних дана студенти се кроз редован долазак на обуку и савесно обављање послова и задатака, према програму практичне обуке, упознају са поштовањем радног процеса и кодекса различитих привредних субјеката, поштовање прописа и чување пословних информација. Студенти се поред општих принципа рада упознају и са: <ul style="list-style-type: none"> – правним основама функционисања привредних субјеката; – системом руководствене евиденције; – ван билансном евиденцијом субјекта; – правилима пословне преписке; – организацијом и системом руковођења. Током предвиђеног времена трајања праксе студенти ће провести планирано време и непосредно се укључити у извршавање следећих задатака: <ul style="list-style-type: none"> – упознавање привредног субјекта (оснивање, делатност, природни услови за производњу, привредни положај, резултати пословања); – упознавање са циркулацијом докумената; – упознавање са набавком и издавањем материјала; – упознавање са коришћењем средстава; – упознавање са пословном евиденцијом; – упознавање са производним и оперативним плановима. 			
Литература Препоручена литература из области теме стручне праксе(библиотека Школе, предузећа, Интернет)			
Број часова активне наставе			Остали часови: 90
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	
			Студентски истраживачки рад:
Методе извођења наставе Конкретно учешће студената у радним процесима привредних субјеката, Студент у току праксе редовно и детаљно води „Дневник практичне наставе“ који оверава координатор стручне праксе.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току стручне праксе	30	одбрана рада стручне праксе	
Дневник практичне наставе	30		
Дискусија о обављеној пракси	40		

Табела 5.2.33.

Студијски програми: МЕНАѢМЕНТ, ФИТОМЕДИЦИНА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: МЕНАѢМЕНТ У ПОЉОПРИВРЕДИ			
Наставник: др. Борислав Коларић			
Статус предмета: Изборни, изборни, обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема услова			
Циљ предмета: Упознавање са принципима и методама рационалне организације производње и рада у пољопривредној делатности, у циљу изналажења оптималног начина коришћења расположивих ресурса који ће, кроз различите системе производње, обезбедити најповољније резултате са економског аспекта.			
Исход предмета : Разумевање улоге и значаја менаѢмента у савременим пословним системима у агрокомплексу. Студенти ће бити оспособљени за управљање пословним системима у пољопривредној делатности (сељачка газдинства, задруге, предузећа и сложени пословни системи у пољопривреди) из домена оперативног и стратегијског менаѢмента. Такође, биће способни да стечена знања из менаѢмента у областима финансија, маркетинга и управљања људским ресурсима примене у пракси.			
Садржај предмета: Теоријска настава: <ul style="list-style-type: none"> • Појам, дефинисање и фазе менаѢмента, • Специфичности пољопривредна производње , • Карактеристике менаѢмента у агробизнису, • Класификације агроменаѢмента, • МакроменаѢмент, • МикроменаѢмент и агробизнис менаѢмент, • МенаѢмент малих и средњих предузећа у агробизнису, • Фарм менаѢмент, • Пословни инкубатори и кластери, • Заједничка аграрна политика у Европској унији, • Изазови стратешког планирања и управљања у савременим условима пољопривредне производње, • Биотехнологија и генетички инжењеринг, • Органска пољопривреда, • Могућност производње нових видова енергије у пољопривреди. Практична настава: Организована посета студената пољопривредним газдинствима и упознавање са њиховом организацијом рада и пословања. Анализа и дискусија о начину и квалитету примене савремених менаѢмент принципа.			
Литература: Обавезна: <ol style="list-style-type: none"> 1. Ђекић С., <i>Аграрни менаѢмент</i>, Економски факултет Ниш, 2010. (глава 1-14) Допунска: <ol style="list-style-type: none"> 1. Живковић Д., Мунђан П., <i>МенаѢмент пословних система пољопривреде</i>, Пољопривредни факултет Земун, 2012. (поглавље 7). 			
Број часова активне наставе 3+2	Теоријска настава: 3	Практична настава: 2	
Методe извођења наставе: Настава се изводи аудиторним и визуелним методама кроз предавања, power point презентацију и интерактиван рад са студентима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току наставе	10	Писмени или усмени испит	40
Колоквијум (два)	40		
Семинарски рад	10		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			

Табела 5.2.34.

Студијски програм : ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, АГРОНОМИЈА, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ			
Наставник/наставници: др Љиљана Танасић, др Дејан Којић			
Статус предмета: Обавезан, изборни, обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета Развијање свести о могућностима и предностима коришћења обновљивих извора енергије. Оспособљеност за израду планова коришћења ОИЕ. Стицање знања о енергетским токовима, врстама и специфичностима и могућностима производње и коришћења обновљивих извора енергије.			
Исход предмета Студенти треба да се упознају са комплексном проблематиком коришћења обновљивих извора енергије, односно основним принципима лоцирања објеката за експлоатацију ОИЕ и утицају на животну средину. Студент треба да буде оспособљен за оцену могућности коришћења и примене обновљивих извора енергије на терену; да може да направи адекватан избор и начин конверзије енергије.			
Садржај предмета Теоријска настава. Увод у предмет, упознавање студената са начином рада и обавезама. Енергетско стање у свету, перспективе, проблеми. Енергија – појам и врсте енергије; извори енергије; Глобални трендови коришћења обновљивих извора енергије. Директиве Европске Уније. Специфичности појединих обновљивих извора енергије. Конверзије енергије. Енергетска одрживост. Енергетска ефикасност. Сунчева енергија. Нискотемпературна, средњетемпературна и високотемпературна конверзија сунчевог зрачења Соларни пријемници енергије. (ПСЕ). Врсте пријемника. Енергија ветра. Потенцијал. Врсте ветрењача. Биомаса. Сагоревање биомасе. Пиролиза и гасификација биомасе. Производња течних горива од биомасе- биодизел и биоетанол. Водоник. Гориве ћелије. Грејни системи. Течна биомаса и биогорива друге генерације, значај за пољопривреду. Гасовита биомаса, биогаз. Енергија воде . Енергија и снага речног тока. Хидротурбине. Енергија мора и океана, плиме и осеке. Електране на морским таласима. Електране на плиму и осеку. Геотермална енергија. Потенцијал геотермалне енергије у свету. Коришћење геотермалне енергије. за грејање. Конверзија геотермалне енергије у електричну енергију. Когенерација. Обновљиви извори енергије и рурални развој. Практична настава. Могућности уштеде енергије у производњи и преради. Енергетско билансирање производње. Могућности уштеде енергије у производњи, пољопривреди и преради. Обновљиви извори енергије и рурални развој . Семинарски радови . Посете сајмовима, постројењима и системима са применом обновљивих извора енергије. Дискусије на презентацијама семинарских радова студената , са закључцима , након завршеног теоријског дела.			
Литература 1. Гвозденац Д., Накомчић-Смарагдакис Б., Гвозденац-Урошевић Б. (2011): Обновљиви извори енергије, Факултет техничких наука, Нови Сад. 2. Т. Павловић, Д. Милосављевић, Д. Мирјанић, Обновљиви извори енергије, Академија Наука и Уметности Републике Српске, Бања Лука, 2012. 3. Стратегија развоја енергетике Републике Србије за период до 2025. године са пројекцијама до 2030. године, Министарство енергетике, развоја и заштите животне средине, Београд 4. Мирослав Ламбић, Енергетика, Технички факултет Михаило Пупин, Зрењанин, 2003. 5. Flaig, H. i H. Mohr, Energie aus Biomasse, 1993, Springer-Verlag, Stuttgart. 6. Мирко Бабић, Обновљиви извори енергије, ауторизована предавања, Пољопривредни факултет, Нови Сад, 2008. 7. CIGR : Handbook of agricultural engineering – Energy and biomass engineering. Volume editor: Osamu Kitani, American society of agricultural engineers, 1999. 8. Kaltschmitt, M., Hartmann, H. Energie aus Biomasse, 2001, Спрингер, Берлин			
Број часова активне наставе		Теоријска настава: 3	Практична настава: 2
Методе извођења наставе: Теоријска настава се изводи кроз предавања, а практични део наставе се обавља рачунски, кроз израду семинарског рада и посету производним постројењима.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	20
практична настава		усмени испит	40
семинар-и	30		
колоквијум-и			
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испит, презентација пројекта, семинари итд.....			

Табела 5.2.35.

Студијски програм : АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ПРОИЗВОДЊА ХРАНЕ И РЕГУЛАТИВА			
Наставник/наставници: др Биљана Делић Вујановић, др Немања Стошић			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета: Циљ овог предмета је да се студенти упознају са безбедним начином производње хране као и законском регулативом у области производње хране; са функционисањем и надлежношћу контролних механизма и инспекцијских органа, као и механизмом и динамиком екстерне верификације безбедности и квалитета хране.			
Исход предмета: Овладати знањима и начинима производње хране. Законским прописима везаним за здравствену исправност и квалитет хране; овладати знањима за тумачење појма квалитета и сигурности хране; овладати знањима за именовање и препознавање одговорности и обавеза појединих учесника у пословању храном; овладати знањима за примену законских прописа за поједине врсте хране; овладати знањима и информацијама везаним за означавање одређене хране.			
Садржај предмета: <i>Теоријска настава</i> Појам и фактори који одређују безбедност и квалитет хране. Закон о безбедности хране Републике Србије. Прописи Европске уније у области безбедности хране. Вертикална и хоризонтална регулатива квалитета прехранбених производа. Начин вршења контроле и инспекцијски органи, екстерна контрола. Информисање потрошача о храни. Систем брзог обавештавања и узбуњивања за безбедност хране и хране за животиње. Правилници за декларисање. Нова храна. Еколошки производи. Заштићене ознаке пољопривредних и прехранбених производа. <i>Практична настава</i> Вертикална и хоризонтална регулатива квалитета прехранбених производа. Правилници о безбедности хране. Правилници о технологији воде. Правилници за технологију воћа и поврћа. Правилници за технологију пекарства и млинарства. Правилници за технологију меса. Правилници за технологију млека. Правилници за технологију кондитора. Правилници за декларисање. Правилници за дијететске производе. Правилници за амбалажу и отпад. Остали правилници. ЕУ директиве.			
Литература: 1. Закон о безбедности хране („Сл.Гласник РС“, Бр. 41/2009 и 17/2019)- https://www.pravno-informacionisistem.rs/SlGlasnikPortal/eli/rep/sgrs/skupstina/zakon/2009/41/5/reg 2. Правилници Р.С.: http://www.tehnologijahrane.com/pravilnici 3. Божанић, В., Стокић, Д., Нормативно регулисање квалитета - европске норме за производе. Факултет организационих наука, Београд, 2010. 4. Вучић, Ж. З. и Миланов, Р., Безбедност хране: НАССР и други системи управљања у производњи хране. Београд: Драганић, 2006. 5. Килибарда Н., Безбедност хране, Универзитет Сингидунум, Београд, 2019. 6. Regulation (EC) No 178/2002 of the European Parliament and the Council i odgovarajuće uredbe i direktive http://eurlex.europa.eu 7. Codex Alimentarius, International food standards, WHO/FAO http://www.codexalimentarius.org/standards/en/ 8. Joint of FAO/WHO Food Standards Programme: Codex Alimentarius Vol.1-13.			
Број часова активне наставе: 2+2		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методе извођења наставе: Теоријска настава, практичне вежбе и интерактивни часови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
колоквијум-и (три)	60	.....	

Табела 5.2.36.

Студијски програм : АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ПАКОВАЊЕ И ТРАНСПОРТ ХРАНЕ			
Наставник: др Биљана Делић Вујановић, др Маја Дошеновић Маринковић			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета:			
Циљ предмета је упознавање студената са карактеристикама различитих амбалажних материјала и амбалаже за паковање прехранбених производа. Стицање знања о својствима амбалажних материјала њиховом производњом и начинима паковања хране. Изучавање интеракције амбалажних материјала и упакованог производа. Декларисање готових производа и амбалажних материјала као и тумачење ознака на амбалажи. Праћење савремених трендова у развоју и примени амбалажних материјала.			
Исход предмета:			
Студент треба да стекне знање за одабир одговарајуће амбалаже за паковање одређених прехранбених производа. Да буде оспособљен да изабере погодну амбалажу и амбалажни материјал за животне намирнице. Познаје начин и услове паковања различитих прехранбених производа. Тумачи стандарде и законске прописе везане за амбалажне материјале и амбалажу. Објасни и тумачи симболе и ознаке на амбалажи. Стицањем знања и увидом у амбалажне материјале, погодна амбалажа треба да испуни заштитну функцију, здравствену исправност, економску и еколошку прихватљивост.			
Садржај предмета:			
<i>Теоријска настава</i>			
Увод у предмет. Подела амбалажних материјала. Функције и утицај амбалаже на физичке, хемијске и органолептичка својства производа. Врсте амбалаже. Метална и стаклена амбалажа. Јестиви амбалажни материјали. Складишно транспортна и продајна функција амбалаже. Машине за паковање и принцип њиховог рада. Стандарди и законски прописи везани за амбалажу. Примена амбалаже. Системи паковања. Савремене технике паковања прехранбених производа: паковање у модификованој атмосфери, активна и интелигентна амбалажа. Палете и палетизација. Средства унутрашњег транспорта.			
<i>Практична настава</i>			
Физичко-хемијска контрола амбалажних материјала. Физичка и хемијска контрола квалитета изведеног лакирања. Затварање и контрола затварања лименки. Демонстрација корозије металне амбалаже. Хемијска отпорност стаклене амбалаже. Димензиона контрола металне и стаклене амбалаже. Демонстрација понашања дишућих и недишућих поклопаца. Практично затварање стаклене амбалаже. Идентификација најважнијих полимерних амбалажних материјала. Контрола квалитета затварања амбалаже.			
Литература:			
<ol style="list-style-type: none"> 1. Лазић, В., Гвозденовић, Ј.: Биополимери као амбалажни материјали, Технолошки факултет, Нови Сад, 2007. 2. Слободан Јовановић, Јасна Цунузовић: Амабалажа од полимерних материјала за паковање прехранбених, фармацевтских и козметичких производа, ТМФ Београд, 2018. 3. Ката Галић, Нада Циковић, Катарина Берковић: Анализа амбалажног материјала, HINUS, ISBN 987 4. Лазић, В., Новаковић, Д.: Амбалажа и животна средина, Монографија. Универзитет у Новом Саду, Технолошки факултет, Нови Сад, 2010. • 5. Петровић, Т, Рајић, Ј.: Амбалажа и паковање хране – Практикум, Универзитет у Београду, Пољопривредни факултет, Београд, 2016. 			
Број часова активне наставе: 2+2		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе: Теоријска настава, практичне вежбе и интерактивни часови.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писмени испит	30
колоквијум-и (три)	60	.....	

Табела 5.2.37.

Студијски програм: ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ПОЉОПРИВРЕДА И ЖИВОТНА СРЕДИНА			
Наставник: др Милена Н. Милојевић, др Немања И. Стошић			
Статус предмета: Изборни, изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета: Главни циљ предмета је да развије разумевање основних еколошких проблема које покреће пољопривреда и решавање ових питања. Студент треба да се упозна и да стекне основна знања и разумевања из области агрономије у синергији са животном средином, са потенцијалним утицајима пољопривредних пракси на животну средину и са применом еколошких концепата и принципа у креирању и управљању одрживе пољопривреде. Такође студент треба да се упозна и усвоји агроеколошке политике у правцу ублажавања таквих утицаја на заштиту природних ресурса (ваздуха, воде и земљишта), биодиверзитета и природног наслеђа.			
Исход предмета: Студент ће бити оспособљени да практично примени стечена знања, односно да: - анализира и опише главне проблеме животне средине и захтеве за развој одрживе пољопривреде; - идентификује утицаје које савремени пољопривредни системи могу имати на животну средину; - разуме и спроводи мере за ограничавање таквих утицаја; - разуме основне принципе неопходне за одговарајуће управљање и заштиту агро-животне средине, укључујући добре пољопривредне праксе.			
Садржај предмета: Теоријска настава Значај пољопривреде и њени општи принципи; Биотичке и абиотичке компоненте агроекосистема; Структура и функција биљних и животињских система; Биљна производња, сточарска производња, природни ресурси и животна средина; Принципи екологије и њихова интеракција у пољопривреди; Глобална еколошка питања и њихов утицај на биљке и животиње, Друштвена одговорност пољопривреде; Значај одрживе плодности земљишта, превенције и контроле корова, болести и штеточина у свим системима од конвенционалних до органских. Поређење принципа сточарске производње на органској фарми и на конвенционалној фарми. Одржива производња у конвенционалним, конверзијским и органским системима гајења биљака; Одржива производња у сточарству; Заштита агро-животне средине; Улога еколошког управљања агроекосистемима у мултифункционалним пољопривредним системима како би се обезбедила заједничка корист за природу/биодиверзитет, климу, воду и производњу. Практична настава Примена научених знања из теоријске наставе и вештина у обављању задатака кроз одговарајуће практичне радионице; Безбедна пракса са животињама, пољопривредним машинама и објектима; Рад под вођством у сточарским и пољопривредним производњама.			
Литература: 1. Богдановић, В. (2016). Биолошке основе сточарства. Универзитет у Београду – Пољопривредни факултет, Београд-Земун. 2. Ољача, С. (2010). Екологија и агроекосистеми. Пољопривредни факултет Универзитета у Београду, Београд-Земун 3. Ковачевић, Д. (2011), Заштита животне средине у ратарству и повртарству. Монографија, Пољопривредни факултет Универзитета у Београду, Београд-Земун 4. Сивчев Б., Фотрић Акшић М., Ранковић-Васић З., Сивчев Л. (2010): Заштита животне средине у воћарству и виноградарству. Пољопривредни факултет, Београд-Земун. 5. Ољача С., Ковачевић Д. (2005). Органска пољопривреда. Пољопривредни факултет, Универзитет у Београду 6. Богдановић, В. (2010). Заштита животне средине и биодиверзитета у сточарству (скрипта). Austrian Development Cooperation, WUS, Austria, Универзитет у Београду-Пољопривредни факултет, Београд 7. Колектив аутора (уредници др Ференц Баги и др Карољ Боднар) (2012): Фитомедицина. Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет, Нови Сад. 8. Одабрани радови из часописа Agricultural systems, Agriculture, ecosystems and environment, Animal Livestock Science.			
Број часова активне наставе:		Теоријска настава: 30	Практична настава: 30
Методе извођења наставе Интерактивна настава кроз предавања и мултимедијалне презентације; Теоријска и практична настава ће се реализовати у различитим односима; Провера знања је путем колоквијума и испита у писаној или усменој форми.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	усмени испит	50
домаћи задаци	5		
практична настава	5		
колоквијум-и	30		

Табела 5.2.38.

Студијски програми: МЕНАЏМЕНТ, АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ЦИРКУЛАРНА ЕКОНОМИЈА			
Наставник/наставници: др Игњатовић Јелена			
Статус предмета: Изборни, изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: Нема			
Циљ предмета Циљ предмета је да студенту пружи теоретска и практична знања из области циркуларне економије. Акцент је на размевању теоријско-методолошког приступа имплементације и мерења циркуларне економије чије познавање квалификује студента за рад у предузећима која теже одрживости.			
Исход предмета Знања и вештине Студент ће након савладаног градива предвиђеног планом и програмом моћи да разуме основе и улогу циркуларне економије на тржишту и да стечена знања примене у савременом пословном окружењу. Студент ће стећи вештине које ће му омогућити да прати процесе селекције и рециклаже (кружне економије) у складу са одрживости..			
Садржај предмета Теоријска настава Транзиција друштвено-економских система, Модели линеарне економије, Развој и појам циркуларне економије, Теоријски модел економског система у циркуларној економији, Регулаторни оквир за развој циркуларне економије, Теоријско-методолошки приступ мерењу циркуларне економије, Еуростат индикатори за мерење развијености циркуларне економије, Композитни индекс за мерење ефикасности развоја циркуларне економије, Угљенична и еколошка ефикасност, Концепт имплементације циркуларне економије на нивоу компаније, Препреке и могућности имплементације циркуларне економије, Класификације циркуларних пословних модела, Фактори имплементације циркуларних пословних модела, Интерни и екстерни фактори из перспективе компанија, Одрживе финансије и инвестиције. Практична настава На аудиторним вежбама се анализирају и решавају случајеви из праксе из области циркуларне економије, као и семинарски радови студената. У оквиру вежби организује се обилазак компанија које се баве применом и развојем циркуларне економије у Републици Србији.			
Литература Обавезна: 1. Митровић, Ђ., Пешаљ, Б.: <i>Циркуларна економија: принципи мерење и имплементација</i> , Економски факултет - Центар за издавачку делатност, Београд, 2021. Допунска: 1. Заварго, З.: <i>Одрживе технологије</i> , Технолошки факултет, Нови Сад, 2013. (поглавље 4)			
Број часова активне наставе: 2+2		Теоријска настава: 2	Практична настава: 2
Методe извођења наставе Теоријска настава (powerpoint презентација), вежбе, анализа случаја, семинарски рад, колоквијуми, писмени испит.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Активност у току наставе	10	Писмени или усмени испит	40
Колоквијум (два)	40		
Семинарски рад	10		

Табела 5.2.39.

Студијски програм : АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ				
Назив предмета: СТРУЧНА ПРАКСА 2				
Наставник: Координатор проф. др Саша Спасојевић, мр Ивана Владимировић				
Статус предмета: Обавезан				
Број ЕСПБ: 3				
Услов: Стручна пракса 1				
Циљ предмета				
Основни циљ праксе је оспособљавање студената да своја знања из области агробизниса и агрономије, која су претходно стекли из различитих области, примењују у пракси привредних субјеката и пољопривредних газдинстава.				
Исход предмета				
Кроз овај предмет студенти развијају способност и вештине да у конкретним ситуацијама учествују у организацији и реализацији производних и посебно управљачких процеса у привреди.				
Обављањем праксе студенти ће научити како да прикупе, креирају, презентују и искористе релевантне информације из домена рачуноводства, финансија, планирања, маркетинга и других дисциплина, за потребе доношења квалитетних одлука у привреди.				
Садржај стручне праксе				
Током праксе студенти се упознају са конкретним производно-технолошким и организационим карактеристикама привредног субјекта, што је предуслов да би разумели управљачке активности.				
Студенти се потом упознају са организацијом и функционисањем различитих служби:				
<ul style="list-style-type: none"> – Рачуноводство и финансије: дизајнирање, попуњавање и кретање књиговодствене документације, упознавање са токовима финансија у привредном субјекту, планирањем и одржавањем ликвидности привредног субјекта; – Планирање и менаџмент: израда производних и финансијских планова (оперативних, краткорочних и дугорочних, инвестиционих и других планова); – Анализа: израда анализа и презентовање аналитичких извештаја из различитих области, остварени производни резултати, финансијски положај; – Маркетинг и продаја: промоција пољопривредних производа, економска пропаганда, амбалажа и паковање производа, канали дистрибуције, логистика, формирање цена комерцијалне услуге. 				
Литература				
Препоручена литература из области теме стручне праксе(библиотека Школе, предузећа, Интернет)				
Број часова активне наставе			Остали часови:	
Предавања:	Вежбе:	Други облици наставе:	Студентски истраживачки рад:	90
Методе извођења наставе				
Практична настава у привредном субјекту уз присуство и надзор агронома, (агро)економисте и административног стручног особља у рачуноводству. Редовно и детаљно вођење „Дневника практичне наставе“ који оверава координатор стручне праксе.				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
Активност у току стручне праксе	30	одбрана рада стручне праксе		
Дневник практичне наставе	30			
Дискусија о обављеној пракси	40			

Табела 5.2.40.

Студијски програм: АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ПРЕДМЕТ ЗАВРШНОГ РАДА			
Наставник/наставници: Изабрани ментор			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 1			
Услов: Положени сви испити предвиђени студијским програмом			
Циљ предмета			
Систематизација теоретских и практичних знања стечених на студијском програму и на стручној пракси кроз које студент усваја начине доношења практичних одлука. У оквиру Предмета завршног рада циљ је да студент: стекне најновија сазнања из одређене области, примени познавање система за претраживање иностраних и домаћих база података и литературе у електронском и штампаном облику.			
Исход предмета			
Оспособљеност за примену стечених теоретских знања и вештина са студијског програма кроз практичну примену за решавање конкретних проблема. Оспособљеност за планирање, организовање и спровођење стручног пројекта који задовољава конкретне почетне циљеве. Студенти ће бити оспособљени за истраживање у оквиру професије, са свим елементима који су потребни: формулисање теме, преглед литературе, израда методологије рада, поступак прикупљања података, писање извештаја. После обављеног прегледа литературе студент ће овладати знањима и стећи компетенције потребне за самосталан рад у одређеној области, упознаће се са одређеном облашћу стручне дисциплине кроз детаљнију разраду једне теме из дате области и биће оспособљен за самосталан истраживачки рад у изабраној области.			
Садржај предмета			
Општи садржаји			
Право да бира Предмет завршног рада студент стиче након уписа завршног (шестог) семестра, на студијском програму на који је уписан. Предмет завршног рада формира се појединачно у складу са потребама и облашћу која је обухваћена задатом темом завршног рада. Студент проучава стручну литературу, стручне и дипломске радове студената који се баве сличном тематиком, врши анализе у циљу изналажења решења конкретног задатка који је дефинисан задатком завршног рада. Предмет завршног рада се израђује из стручног или стручно-апликативног предмета на датом студијском програму који студент похађа, али укључује знања и вештине из више предмета. Студент одабира наставника за овај предмет који је ментор Предмета завршног рада, а касније и завршног рада. У договору са ментором (наставником) студент из дате области бира тему у оквиру које ће се бавити претраживањем литературе за одабрани проблем стручног истраживања. Ментор прати рад студента у свим фазама стручно-истраживачког рада студента: Предмета завршног рада и завршног рада. Предмет завршног рада подразумева почетна теоретска истраживања у области, након чега се дефинишу проблематика и циљеви завршног рада. Предмет завршног рада у зависности од научног поља истраживања може да буде поткрепљен практичним радом или експериментом, што подразумева планирање експеримента, прикупљање, обраду и анализу података, као и креирање писане комуникације уз надзор ментора.			
Литература			
Препоручена и шира литература из области теме завршног рада из библиотеке Школе, релевантних предузећа и других библиотека, Интернет адресе итд.			
Број часова активне наставе:			15
Методе извођења наставе			
Претраживање литературе које се обавља, представља самостала рад студента и усмеравано је од стране ментора. Методе: индивидуални и менторски рад. Студент је дужан да током стручно-истраживачког рада у оквиру Предмета завршног рада сачини извештај у форми семинарског рада.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Семинарски рад	50	Усмени испит	50

Табела 5.2.41.

Студијски програм: АГРОБИЗНИС И ОДРЖИВИ РАЗВОЈ			
Назив предмета: ЗАВРШНИ РАД			
Наставник/наставници: Изабрани ментор			
Статус предмета: Обавезан			
Број ЕСПБ: 2			
Услов: Положени сви испити			
Циљ предмета			
Да студент уз координацију са ментором спроведе поступак израде завршног рада и упозна методологију писања стручног рада. У зависности од избора теме циљ је да студент примени одговарајућа различита знања и вештине усвојене кроз савладане предмете, експериментална и истраживачка знања како би дошао до потребних резултата као и да покаже способност да остварене резултате прикаже и саопшти на јасан и прегледан начин, у прописаној форми.			
Исход предмета			
Студенти ће бити оспособљени за истраживање у оквиру изабране области, са свим елементима који су потребни: писање завршног рада и усмена презентација резултата рада. Израдом и одбраном завршног рада студенти који су завршили студије треба да буду способни да решавају реалне проблеме из праксе као и да наставе школовање уколико се за то одреде. Компетенције укључују, пре свега, развој способности критичног мишљења, способности анализе проблема, синтезе решења, предвиђање понашања одабраног решења са јасном представом шта су добре а шта лоше стране одабраног решења. Свршени студенти имају и способност решавања конкретних проблема уз употребу научних метода и поступака. Посебно је важна способност повезивања основних знања из различитих области и њихова примена. Свршени студенти су оспособљени за интензивно коришћење информационо-комуникационих технологија. Свршени студенти овог нивоа студија поседују компетенцију за примену знања у пракси и праћење и примену новина у струци, као и за сарадњу са локалним социјалним и међународним окружењем.			
Садржај предмета			
Студент који је положио све испите, урадио семинарске радове и извршио друге обавезе предвиђене наставним планом и програмом студија и после успешно завршеног Предмета завршног рада приступа изради и одбрани завршног рада. Завршни рад се израђује из предмета који је изабран за Предмет завршног рада. Ментор Предмета завршног рада је ментор и завршног рада студента. Ментор је активан учесник у свим фазама израде завршног рада. Завршни рад је самостална активност студента под вођством ментора (наставника) који је претходно усмеравао студента у току Предмета завршног рада. Током реализације и припреме завршног рада, ментор у договору са студентом врши избор теме истраживања, даје потребна објашњења у циљу лакшег разумевања материје, анализе и обраде стручне литературе и резултата истраживања у циљу квалитетне припреме за израду и одбрану завршног рада. Рад укључује почетна теоретска истраживања обављена у оквиру Предмета завршног рада из изабране области, након чега се дефинишу проблематика и циљеви завршног рада. Потом се приступа решавању проблема дефинисаног у циљевима самог рада. Након обављеног истраживања, студент припрема завршни рад у прописаној форми која садржи следећа поглавља: Увод, Циљ рада, Теоријска истраживања, Експериментална истраживања (Практичан рад), Резултати и дискусија, Закључак и Преглед коришћене литературе. Након завршеног рада, студент предаје писану верзију рада. Након провере испуњености услова по процедури (Правилник о завршном раду који је усвојило Наставно веће установе), студент приступа усменој презентацији и одбрани завршног рада пред комисијом састављеном од најмање три члана. Одбрана завршног рада је јавна.			
Литература			
Препоручена и шира литература из области теме завршног рада из библиотеке Школе, релевантних предузећа и других библиотека, Интернет адресе итд.			
Број часова активне наставе:			30
Методe извођења наставе			
Израду завршног рада студент обавља самостално, уз стручни надзор и усмеравање од стране ментора. Комплетна процедура, од избора теме завршног рада, до одбране завршеног рада прописана је Правилником о завршном раду који је усвојило Наставно веће установе. Методе: менторски, интерактивно, практично, лабораторијски и индивидуални рад.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
Израда завршног рада и предат рад у штампаном и електронском облику	50	Усмени испит (одбрана)	50